

ODPRTJE VRTCA IN PRIZIDKA K ŠOLI NA VIDMU

Za vsak kraj je praznik, če se odpira nova šola

S temi besedami je začel govor minister za znanost in tehnologijo Lojze Marinček, ki je bil najvišji gost ob slavnostni otvoritvi in blagoslovitvi prizidka (na fotografiji). Bilo pa je tudi precej drugih uglednih povablencev, ki so s svojo udeležbo počastili velik dogodek za občino. Med drugimi: Matjaž Vrčko, državni sekretar na Ministrstvu za šolstvo in šport, Olga Jukič, svetovalka ministra za predšolske otroke, župani sosednjih občin in ravnatelji bližnjih šol, hčerka in sorodniki narodopisca Toneta Ljubiča, predstavniki izvajalcev in vrsta drugih gostov.

9. oktober, 1998 je datum, ki bo zapisan v zgodovini Dobropoljske doline kot eden pomembnejših, vsekakor pa najpomembnejši obdobju začetnih štirih let nove občine. Na ta dan je bila slovesna otvoritev in blagoslovitev novega prizidka k šoli na Vidmu. Točno leto dni je minilo od slovesnosti postavitve temeljnega kamna, na kateri smo slišali "nasvidenje prihodnje leto ob otvoritvi". Takrat je tem besedam malokdo verjel, pa vendarle se je letošnje leto začelo v popolnoma dokončanem in opremljenem vrtcu in učil-

nica. Zasluga gre vsem, ki so kakor koli sodelovali pri tem velikem projektu (občinskemu svetu, upravi občine z županom na čelu, ravnatelju šole, projektantu in vsem izvajalcem del, ki so uspeli v roku opraviti načrtovana dela. Vsekakor je to skupen uspeh vseh občanov, ki so s samoprispevkom prispevali k realizaciji projekta. Pridobitev je velika: sodoben vrtec za skoraj sto otrok, sedem novih učilnic, šolska in krajevna knjižnica, prenovljeni upravni prostori in nova šolska zobna ambulanta.

Sporazum o delitveni bilanci tudi že s kočevsko občino

1. oktobra so v Kočevju predsedniki občinskih svetov občin Kočevje, Loški Potok, Osilnica in Dobropolje podpisali sporazum o ureditvi medsebojnih premoženjskih razmerij. Delitvena bilanca je eden najtežavnejših problemov, ki je obremenjeval občine v prvem 4-letnem obdobju nove lokalne samouprave, zato se marsikje pred koncem tega mandata še ne morejo pohvaliti z rešitvijo tega problema. Občina Dobropolje je to uspešno uredila z obema prejšnjima skupnima občinama, najprej z grosupeljsko in zdaj še s kočevsko.

stran 3

Iz vsebine:

- Rokometni memorial
- Pogovor o akciji UREJENA DOMAČIJA
- Iz TD Dobropolje in TD Podgora
- Razstava Toneta Ljubiča
- Drobtinice iz zdravstvenega doma
- Poplave v občini
- Pred volitvami
- Šport

Naslednja redna številka Našega kraja bo izšla konec novembra. Prispevke sprejemamo do 12. v mesecu

Odprtje vrtca in prizidka k šoli na Vidmu

Ravnatelj šole reže torto, na kateri je oblikovan prizidek

“Lepo je slišati starše, dedke in babice, ko pravijo, kako je zdaj bolje in lažje, ko vsi otroci hodijo v šolo v dopoldanskem času”, je v svojem uvodnem govoru dejal ravnatelj šole Ivan Grandovec in posegel nazaj v leto 1995, ko se je rodila ideja o prizidku. Kasnejši uspeli izglasovan referendum za samoprispevek je odprl vrata za začetek gradnje, ki je bila končana v enem samem letu.

Tudi županov govor je bil prežet z zadovoljstvom in upanjem, da bodo otroci v tej šoli in vrtcu pridobivali ne le znanje, ampak tudi dobro vzgojo, ki vključuje državljansko zavest, poštenje in moralo. Poleg pozdravnih besed gostom in zahvale občanom za samoprispevek je spregovoril še o

finančni konstrukciji projekta.

Matjaž Vrčko, državni sekretar na Ministrstvu za šolstvo in šport, je v svojem govoru obljubil še preostali del denarja, ki naj bi ga prispevala država po realizaciji projekta. Z zadovoljstvom je dejal, da je to prvi projekt, pri katerem je bil zraven tako pri postavitvi temeljnega kamna kot pri otvoritvi.

“Pravo znanje, brez srčne kulture, ni tisto pravo, otroka je treba vzgajati predvsem za dobrega človeka, ki je trden član družine in trden član slovenskega naroda”, je med drugim dejal minister za znanost in tehnologijo Lojze Marinček in tako podprl županove besede o nujnosti vzgojne naravnosti šole, ki se v današnji liberalno usmerjeni in storilnostno naravnani šoli postavlja

Kot je znano, sta bila investitorja prizidka Občina Dobropolje in Ministrstvo za šolstvo in šport, projektant dipl. inž. arh. Majda Bergant, glavni izvajalec del pa GPG Grosuplje z vrsto podizvajalcev. Med njimi je bila tudi dobrepoljska firma in podjetniki.

Od domačinov sta sodelovala podjetnika Mitja Grandovec in Marko Kastelic. Direktor Stolarne Dobropolje, ki je prevzela celotno notranjo opremo, se ob tej priložnosti zahvaljuje vodstvu GPG-ja, da je njihovem podjetju zaupalo zahtevno nalogo pri opremljanju objekta. Projekt je bil še toliko bolj zahteven, saj je bilo potrebno veliko časa, da so ga uskladili in izvedli tako, da je uporabno opremljen.

na stranski tir. Usklajenosti govorcev o konceptu šole ni bilo mogoče spregledati.

Tudi kulturni del programa, ki ga je pripravila Ema Sevšek, se je vsebinsko lepo

Moški pevski zbor Rafko Fabiani

Šolski pevski zbor

Nastop malčkov iz vrtca

vklapljaj v celotno sporočilo prireditve, ki se je zaključila z blagoslovitvijo in prerezom traku ob vhodu v nove prostore. Izvajalci programa so bili: Godba Dobropolje, Kvar- tet Beati, Moški pevski zbor Rafko Fabiani, pevci in recitatorji šole, učenci glasbene šole in malčki iz vrtca. V veznem besedilu smo lahko prislunhili poetičnemu orisu Dobre- poljske doline in se sprehodili skozi njeno

kulturno dediščino, ki so jo obogatili zasluž- ni Dobropoljci. Veliko je bilo plesa in petja. Izvajale so ga vse generacije, od najmlajših iz vrtca do starejših članov Godbe in Moš- kega pevskega zbora Rafko Fabiani. Tako kot je tudi prizidek pridobitev za vse – malčke, učence, učitelje, starše. Za celoten kraj. Za sedanje in prihodnje generacije.

M. Steklasa

Sporazum o delitveni bilanci tudi že s kočevsko občino

Podpis sporazuma je soupadel z občinskim praznikom Občine Kočevje, zato je bilo praznovanje v Kočevju še bolj slovesno in obeleženo z uspešnim medseboj- nim dogovorom.

Pravkar podpisani sporazum, ki so ga pred tem potrdili na občinskih svetih, je uspeh za vse štiri občine, zato župani, predsedniki svetov in drugi predstavniki občin niso skrivali zadovoljstva ob podpisu in so bili temu

primerno razpoloženi, ko so se po končanem podpisu zadržali v hotelu Valentin v živahnem pogovoru in ob okusni kulinariki.

Župan kočevske občine Janko Veber je izrazil zadovoljstvo ob dogovoru in med drugim dejal: "Mislím, da smo po nekaj- letnem dogovarjanju lahko vsi zadovoljni. Imam občutek, da smo dosegli pravi kom- promis, ki je strokovno podprt." Zadovoljs- tvo ob podpisu so izrazili tudi drugi župani

in predsedniki občinskih svetov. Naš župan Anton Jakopič je dejal: "Pogajanja so bila dolgotrajna in trda, najbolj važno pa je, da se na njih nismo sprli, kot so se marsikje. Podpisani sporazum temelji na sodelova- nju in ne na razhajanju."

Gradivo za sporazum je pripravila načel- nica upravne enote iz Kočevja Ana Štaudo- her. Temeljna kriterija sta lega stvari za de- litvev nepremičnin in število prebivalstva za delitev sredstev in pravic ter obveznosti. Ob- čina Kočevje ima po tem kriteriju nasled- nje denarne obveznosti do drugih občin:

do Občine Osilnica 11.280.979,54 SIT
do Občine Loški Potok 15.804.580,23 SIT
do Občine Dobropolje 21.264.211,16 SIT

Istočasno sta občinska sveta v Dobrepolju in Kočevju potrdila tudi sklep o tem, da ob prestopu vasi Polom, Seč in Vrbovec v Občino Kočevje, do česar je prišlo na osno- vi Zakona o spremembah in dopolnitvah za- kona o ustanovitvi občin ter o določitvi nji- hovih območij, ne bosta imeli medsebojnih finančnih zahtevkov.

M. Steklasa

Slika levo: Predstavniki občin v prijateljskem pogovoru po podpisu sporazuma

Slika levo spodaj: Predsedniki občinskih svetov štirih občin podpisujejo medsebojni sporazum. Prvi z desne je predsednik OS Dobropolje Brane Brodnik

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR
Poslanska skupina
Socialdemokratske stranke
Slovenije

OBVESTILO

Obveščamo vas, da bo JANEZ JANŠA, poslanec v Državnem zboru Republike Slovenije za Vaša vprašanja in pobude na voljo v poslanski pisarni v Dobropolju v ponedeljek, 26. oktobra, 1998.

V poslanski pisarni ga lahko obi- čete od 16.30 do 18. ure v prosto- rih občine Dobropolje, Videm 35.

VLJUDNO PABLJENI!
KNJIŽNICA GROSUPLJE
Adamičeva 15

Ob 130-letnici rojstva Frana Jakliča

Letos, točneje 6.12.1998, mineva 130 let od rojstva našega velikega rojaka Frana Jakliča. Ta dan je Občinski svet občine Dobropolje razglasil za občinski praznik in se mu tudi na ta način oddolžil za njegova neumorna prizadevanja za dvig kulturne in gospodarske ravni v naših krajih. Poleg tega, da je bil Jaklič priznan pisatelj, pripovednik, šolnik (morda prav to njegovo pedagoško delo in urejanje posebnega glasila za učitelje premalo poznamo), je bil tudi veliki organizator zadružništva in uresničevalec Krekovih zamisli o zadružništvu.

V Dobreplju je bila leta 1894 ustanovljena Posojilnica, ki je bila registrirana kot prva zadruga "rajfaznovega" tipa na takratnem Kranjskem. To je bil seveda za tiste čase pomemben mejnik. Zadružništvo in posojilnice, so združevale v svojih vrstah predvsem manjše posestnike in na ta način preprečile, da bi propadli. Tudi v tistem času smo bili priča grobemu razmahu brezobzirnega liberalnega kapitalizma, ki ni poznal usmiljenja. Posamezniki, ki so se dokopali do kapitala, so posojali denar šibkejšim za velike obresti in marsikatera kmetija je šla na boben. Tudi vsi prometni tokovi blaga kmetijskih pridelkov in živine so potekali preko teh večjih kapitalistov. V mnogo primerih pa je bil ta kapitalist tujec in ne Slovenec. Združevanje v zadruge pa je združilo slovenski kapital in tudi manjšim posestnikom omogočil, da so konkurenčno nastopili na trgu.

Zadružništvo je potem doseglo svoj vrh in bilo pomemben oblikovalec tudi slovenske narodne zavesti. Po drugi svetovni vojni je predvsem zaradi nerazumevanja politike, zadružništvo precej izgubilo svoj prvotni smisel. Tudi pravi čut za združno delovanje je v ljudeh precej ugasnil. Danes, ko se ponovno srečujemo s takšnimi ali drugačnimi oblikami kapitalizma, vse bolj prihajamo do spoznanja, da bo neko obliko zadružništva ponovno potrebno vzpostaviti. Pravzaprav vzpostavljeno je, toda ni prav zaživel, to ugotavljamo tudi v naši občini. Vključitev v Evropo bo prisilila proizvajalce v združevanje v zadruge in enoten nastop na trgu. Izredno pomembno pri tem bo tudi lastništvo predelovalne in-

dustrije in trgovine. Če bodo lastniki predelovalne industrije in trgovine kmetje zadružniki, bodo lahko preko svoje mreže plasirali svoje izdelke. Brez tega pa bodo prepuščeni na milost in ne milost tuji, največkrat nelojalni konkurenci.

Dileme zadružništva v Sloveniji so odprte in zelo pereče in kar kličejo po nekem zaokroženem pregledu in predvsem po iskanju novih poti. Ob 130-letnici rojstva Frana Jakliča sem dal pobudo širšemu slovenskemu prostoru, da bi v Dobreplju organizirali vseslovensko posvetovanje o zadružništvu. Pobuda je naltela na ugoden odziv, pri strokovnih krogih, pri Ministrstvu za kmetijstvo gozdarstvo in prehrano in pri združni zvezi Slovenije. Pri ministrstvu je bil ustanovljen programski odbor, ki strokovno pripravlja posvetovanje. Prijavljenih je 10 referatov, strokovnjakov različnih profilov, določen je datum posvetovanja in program. Posvetovanje z delovnim naslovom "Zadružništvo včeraj, danes, jutri ob 130-letnici rojstva Frana Jakliča", bo v petek, 11. decembra v dvorani Jakličevega doma na Vidmu. Pričetek bo ob 9.30 uri z uvodom ministra za kmetijstvo, slovesni zaključek s priložnostno proslavo, tudi v počastitev občinskega praznika, pa bo ob 18. uri. Vsi referati in pomembnejši povzetki razprav bodo v naslednjem letu izšli v knjižni obliki.

Posvetovanje, ki ga bo finančno podprlo tudi Ministrstvo za kmetijstvo in Ministrstvo za znanost in tehnologijo, je seveda nova priložnost za predstavitev naše občine in priložnost, da dokažemo, da smo tudi v preteklosti, po zaslugi naših velikih prednikov, posegli v sam vrh na-

OB ROBU

Na zadnji seji občinskega sveta je eden od svetnikov ugotovil naslednje: "Imamo dve turistični društvi. Eno se nekaj trudi, drugo pa ne." Uganite, katero društvo je katero!

***

V polemiki v zvezi z gasilstvom je eden od svetnikov postavil naslednjo uganko: "Katero gasilsko društvo bi bilo prvo na mestu nesreče, če bi ponoči zagorelo v občinski stavbi?" Odgovora nismo slišali.

***

Na sestanku ene od političnih strank je bilo menda izrečenih precej kritičnih besed o našem časopisu. Med drugim nam zamerijo, ker se v časopisu samo hvali, o problemih pa se sploh ne piše.

Morda imajo deloma prav, le da stvari niso premislili do konca. Če bi bili bolj "rušilno" naravnani in bi pisali pretežno o negativnih stvareh, bi pač morali biti dosledni in tako bi se na straneh časopisa znašli tudi oni ...

***

"Za SKD stoji Bog, za SDS sindikati, za nami pa je pamet", je zadnjič v parlamentu samozavestno, z oblastniških pozicij, izjavil Roman Jakič, poslanec LDS.

Preneseno v njegovem stilu:

Če njegova trditev drži, je v našem občinskem svetu zelo malo pameti ...

***

Nekateri poslanci in politiki, posebno iz vrst LDS hočejo ugajati volivkam tudi tako, da naslavljajo bralce in poslušalce z "državljanke in državljani" in podobnim. Vse lepo in prav - znak pozornosti pač.

Pa se je po vzoru njih oglašil tudi naš občinski svetnik in izrazil bojazen, da bi bile ženske ob pravico kandidirati za občinski svet, če bi v statutu pisalo "občinski svet šteje 12 članov" namesto "občinski svet šteje 12 članov in članic". Čeprav ima omenjeni svetnik pogosto utemeljene ali neutemeljene pripombe na pravopisno pravilnost, je tokrat pozabil, da gre pri rabi obeh oblik le za "večje učinkovanje govornika na poslušalca" (Jože Toporišič: Slovenski jezik in sporočanje).

OBVESTILO

Osnutek zazidalnega načrta za novo obrtno cono Predstruge je razgrnjen v sejni sobi občine in ga je mogoče videti vsak delovni dan.

Javna razprava na to temo bo 4.11. 1998 ob 18. uri.

predka v tistih časih. Gospa Anka Novak pa pripravlja za to priložnost izpopolnjeno razstavo o Franu Jakliču in o življenju iz tistega časa v izpraznjenih prostorih dosedanje knjižnice, v Jakličevem domu.

Po pričakovanju se bodo posvetovanja udeležili ljudje iz cele Slovenije, prav posebej pa so vabljeni tudi prebivalci naše občine. O vseh podrobnostih boste seveda še dodatno obveščeni v naslednji redni številki. Vmesna dodatna pa bo posebna volilna števila.

Pa naj spregovorim čisto na kratko o sedanjih delih v občini, ki se na vseh področjih že približujejo svojemu koncu. Slovesno smo odprli in blagoslovili največjo investicijo šolo in vrtec, v Stugah pa smo dokončali sanirali streho na šoli. Mrliška vežica kaže svojo končno podobo. Vsa asfalterska dela za letošnje leto so v glavnem končana. Poplave so nam naredile na nekaterih mestih

nekaj škode, pa vendar ne prehudo. Dale pa so nam misliti, da je potrebno še temeljiteje poskrbeti za solidno odvodnjavanje. Trenutno je v fazi izgradnja naslednjega dela kanalizacije proti Vidmu. V naslednjem letu pa bo že potrebno razmisliti o gradnji čistilne naprave za Bruhanjo vasjo. V Predstrugah sta v izdelavi dva zazidalna načrta. Eden za obrtno cono, ki je že javno razgrnjen na občini in v javni razpravi, lahko daste nanj svoje pripombe, drugi pa je tudi že oddan v delo in se nanaša na stanovanjski del Predstrug. V dvorani Jakličevega doma je izvedena nova razsvetljava, saj je bila stara v celoti dotrajana. V kletnih prostorih pa se delajo novi prostori za preoblačenje športnikov. V Ponikvah se pravkar pričenjajo dela na agromelioracijah. Torej na občini je do konca delovno, kljub bližajočim se volitvam.

Vaš župan Anton Jakopič

ka Roža Kek je dobila soglasje v nadaljevanju seje, ko je na predlog svetnikov osebno predstavila vizijo razvoja knjižnice v Dobropolju, ki spada, kot je znano, pod Knjižnico Grosuplje);

5. Predlog sporazuma o ureditvi premoženjsko-pravnih razmerij z Občino Kočevje;

6. Predlog sklepa o predhodnem dogovoru o ureditvi premoženjsko-pravnih zadev med Občino Dobropolje in Občino Kočevje zaradi izstopa vaso Polom, Seč in Vrbovec iz Občine Dobropolje in pristopu teh vasi v Občino Kočevje;

7. Sprejem spremenjenega statuta Občine Dobropolje;

8. Predlog sklepa o premoženjski bilanci Občine Dobropolje na dan 31. 12. 1997;

9. Sklep o določitvi najvišjih cen vzgojno-varstvenih storitev v vzgojnovarstveni enoti "Ringaraja" na Vidmu (svetniki so po polemni razpravi nekoliko povišali cene);

10. Sklep o odprodaji stanovanjske hiše Ponikve 83.

Sprejet popravek proračuna občine

Zadnja seja občinskega sveta je bila 23. septembra in je obsegala 14 točk dnevnega reda. Ker je bila razprava ob nekaterih točkah precej dolga, je bila seja prekinjena, nadaljevali so jo četrdeset dni.

Zaradi sprememb v prihodkih je župan predlagal občinskemu svetu, da sprejmejo balans proračuna, da bi lahko normalno plačevali račune in izvedli določena nujna dela. V obrazložitvi je dejal, da je Ministrstvo za šolstvo in šport nakazalo za prizidek 5 milijonov manj denarja, kot je bilo planirano v proračunu, 5 milijonov več pa je občina dobila iz naslova nerazvitih. Dodatno so dobili tudi nekaj več sredstev za izdelavo zazidalnega načrta v Predstrugah, nekaj več denarja pa je tudi iz obresti. Tako bodo lahko do konca leta v celoti realizirali zastavljen program, možnosti pa so za izvedbo kakšnega dodatnega projekta.

Na odhodkovni strani popravka proračuna je največje povečanje v šolstvu, zagotovili pa so tudi sredstva za nakup računalnika in programske opreme za občinsko upravo in dodaten denar za električno napeljavo v Jakličevem domu. Zaradi večjega števila varovancev so povečali proračunsko postavko splošni socialni zavodi. Znatno več denarja se bo v popravku proračuna namenilo požarnemu varstvu, ker so uspeli na razpisu za dodelitev nepovratnih sredstev za nabavo sodobnega gasilskega avtomobila, vendar pa mora občina zagotoviti 60 % last-

nih sredstev in obvezno nabaviti nov avtomobil, ker za rabljenega ne dajejo nepovratnih sredstev. Za izdelavo načrtov in gradbeno dokumentacijo za novo lekarno so svetniki zagotovili milijon tolarjev.

V razpravi ob posameznih postavkah so imeli svetniki največ vprašanj in pripomb v zvezi s turizmom in promocijsko dejavnostjo občine, precej polemično je bilo o gasilstvu in o tem, da je bilo premalo narejenega v Predstrugah. Na koncu je bil prvi letošnji rebalans proračuna sprejet z večino glasov.

OSTALI SKLEPI SEJE

1. Sklep o razgrnitvi osnutka zazidalnega načrta za obrtno cono v Predstrugah;

2. Predlog Pravilnika za vrednotenje športnih programov v občini (Pravilnik je bil sprejet na drugem delu seje, ko je Športna zveza na predlog svetnikov vnesla določene popravke);

3. Osnutek odloka o spremembah odloka o ustanovitvi javnega zdravstvenega zavoda Zdravstveni dom Grosuplje;

4. Soglasje k imenovanju direktorja javnega zavoda Knjižnica Grosuplje (kandidat-

ZADNJI DVE TOČKI

To sta točki razno in vprašanja, pobude in predlogi. Tokrat sta bili nekoliko krajši. Naj naštejemo samo nekaj izpostavljenih vprašanj in problemov.

Stane Škulj je želel pismeni odgovor na dve njegovi prejšnji pobudi (ureditev središča Zagorice in asfaltiranja v Mali vasi). Anton Novak je ponovno izpostavil vprašanje odlagališča v Podgori, ker se je stanje spet poslabšalo. Župan je ponovno odgovoril, da je to stvar prijave inšpekcijski službi, vendar pa bo občina po svojih močeh to poskušala urediti. Edo Pogorelec je vprašal, kako je z asfaltiranjem ceste proti Žvirčam, odkar je ta s 1. julijem republiška. Dobil je odgovor, da bo treba začeti z lobiranjem od začetka, vendar zaenkrat kaže bolj slabo.

Jožeta Samca je zanimalo, kako je z letošnjim odvozom kosovnih odpadkov. Po informacijah, ki jih ima župan, letos odvoza kosovnih odpadkov še ne bo, ker odlagališče še ni urejeno. Igor Ahačevič, ki je predsednik komisije za volitve in imenovanja, je posredoval predlog LDS za zamenjavo predsednika volilne komisije in seznanil občinski svet z odstopno izjavo predsednika Medobčinskega sklada za razvoj malega gospodarstva zaradi drugih obveznosti. Prvi predlog je bil zavrnjen, sprejeli pa so odstop predsednika sklada pod pogojem, da opravlja dolžnosti do imenovanja novega.

Svetniki, ki so hoteli postaviti vprašanja v zvezi z letošnjimi lokalnimi volitvami, so dobili odgovor, naj se obrnejo na volilno komisijo.

Povzetek s seje pripravila M. Steklasa

Pred lokalnimi volitvami

Pred približno petimi leti smo se Dobropoljci v bojazni pred spremembami na slabše in nezaupanjem v lastne sposobnosti pa tudi zaradi negativne propagande na poizvedovalnem referendumu odločili proti samostojni občini. Zdaj bi bilo, po skoraj štirih letih svoje občine, do katere smo vendarle prišli, zanimivo referendum ponoviti. Mislim, da o izidu ne bi bilo dvoma. Kljub nedorečenosti zakonodaje, razmeroma majhnih pristojnostih in nekaterih drugih pomanjkljivostih, predvsem pa ob večnem pomanjkanju denarja, so pozitivni rezultati lokalne samouprave očitni in še posebno vidni v manjših občinah, ki so se pred tem v skupnih in večjih skupnostih morale nemalokrat zadovoljiti z manjšim kosom pogače.

Pred novimi volitvami, ko bomo spet volili župane in predstavnike v občinski svet, smo se že dodobra navadili na sistem delovanja lokalne samouprave. Občinski svet je najvišji organ odločanja v občini in šteje od 7 do 45 članov. Dobropoljski svet jih ima 12. Izvolili smo jih po proporcionalnem sistemu. Enako bo tudi na letošnjih volitvah. Občinski svet sprejema pomembne odločitve o lokalnih javnih zadevah. Poleg statuta sprejema tudi druge občinske akte, ki jih imenujemo odloke. Najpomembnejši akt je proračun občine, ki ga sprejmejo vsako leto in s katerim določijo, koliko denarja bodo namenili za ceste, komunalno infrastrukturo, šport, kulturo, šolstvo itd. Občinski svet sprejema tudi prostorske plane in izvedbene akte (zazidalne, ureditvene in druge načrte).

Občina ima tudi neposredno izvoljenega župana, ki vodi občinsko upravo, predstavlja občino, je pa le predlagatelj in izvrševalec odločitev občinskega sveta. Po spremembah zakona o lokalni samoupravi ima nekoliko večje pristojnosti. Sklicuje in vodi seje sveta, ima pa tudi pristojnost, da sam imenuje tajnika.

Po štirih letih nove občine pa je marsikje opaziti tudi nekatere nepravilne razlage delovanja lokalne samouprave. Za spremem-

bo od krajevne skupnosti je občinski svet politični organ. Člani občinskega sveta so izvoljeni na listah strank oziroma samostojnih listah. Stranke imajo svoje programe, v katerih opredeljujejo razvoj občine. Ta program uresničujejo izvoljeni svetniki v ob-

činskem svetu. Pri tem zastopajo celotno občino in ne le ozkih interesov svoje vasi ali društva, kot je to v krajevnih skupnostih.

Pred letošnjimi lokalnimi volitvami pričakujemo, da nas bodo politične stranke seznanile s svojimi programi in z njimi pomagale volivcem pri lažjih odločitvah na volitvah.

M. Steklasa

Naša anketa

Približuje se konec prvega štiriletnega obdobja nove samostojne Občine Dobropolje. Zanimalo nas je, kako ocenjujejo to obdobje naši občani. Izbrali smo nekaj naključno izbranih anketirancev in zabeležili njihovo mnenje. Imena in naslovi so v uredništvu.

Delovanje občine v tem obdobju ocenjujem pozitivno. Ta ocena velja za župana, podžupana in večji del svetnikov. Delovanje nekaterih

svetnikov pa ocenjujem manj pozitivno. Župan je med drugim zelo dobro izpeljal dogovor s prejšnjima skupnima občinama. Ni mi pa všeč njegovo preozko strankarsko delovanje, prav tako ne stranke, ki ji pripada. Na splošno pa se je v tem času veliko naredilo. Seveda bi bilo potrebno še marsikaj, pa to sredstva niso doplačala. (Š.J.)

***

V štiriletnem obdobju delovanja občinskih svetnikov in župana ter samostojne občine je bilo čutiti pripravljenost prisluhniti potrebam občanom. Določene stvari so se zelo uspešno realizirale, druge pa so deležne tudi kritike. Vedno se dosežejo boljši rezultati z razumevanjem, složnostjo, potrpežljivostjo, vztrajnostjo, zato bi to veljalo tudi za občinski svet. (H. D.)

Kako ste volili na lokalnih volitvah leta 1994 (pa ste morda pozabili)?

stranka	lokalne volitve leta 1994 v državi	lokalne volitve leta 1994 v občini Dobropolje
SKD	18,5 %	31,1 %
LDS	17,3 %	12,7 %
SDS	13,9 %	24,3 %
ZLSD	13,4 %	-
SLS	12,8 %	19,6 %
DEUS	4,0 %	-
SNS	3,3 %	-
ANDREJ ŠKANTE LJ IN SKUPINA VOLIVCEV	-	7,5 %
SOPS	-	4,9 %

O tem, kakšni volilni rezultati bodo na letošnjih volitvah, pa bomo lahko brali v novembrski številki. Takrat bomo objavili tudi podatke po vaseh.

Po nam dosegljivih neuradnih podatkih imamo pred letošnjimi lokalnimi volitvami v občini 3 kandidate za župana:

Anton Jakopič (kandidat stranke SLS), Slavc Palčar (kandidat stranke LDS), Igor Ahačevčič (skupni kandidat strank SKD in SDS).

URADNE LISTE KANDIDATOV ZA ŽUPANE IN ČLANE OBČINSKEGA SVETA TER VSE OSTALO V ZVEZI Z VOLITVAMI BO OBJAVLJENO V POSEBNI ŠTEVILKI NAŠEGA KRAJA, KI BO IŠLA NEKAJ DNI PRED VOLITVAMI.

***

Delovanje novonastale občine bi ocenila pozitivno, ker je bilo doseženega mnogo več, kot če bi bila še občina Grosuplje; ker je bilo za njeno delovanje potrebno mnogo energije in sredstev, da je začela funkcionirati, kar v naslednjem mandatu ne bo potrebno; ker je bilo za kraj realiziranih precej predvolilnih obljub in ker je znala od vladnih oblasti "iztržiti" sredstva za določene namene.

Delo občinskega sveta pa bi bilo lahko bolj učinkovito, če bi bili v njem ljudje, ki bi znali razmišljati v prid občine in občanov in ne bi bili tako pod vplivom strankarskih kot tudi raznih drugih interesov. (G. M.)

***

Nezaupanje krajanov do nove občine se ni kazalo za upravičeno. Infrastruktura na območju nove občine se je reševala neprimerno hitreje in bolj efektno, kot bi se sicer. Odvaja-

nje davkov in drugih obveznosti občanov je razvidno in uporabljeno za projekte, ki so v prid občanom. Pohvala velja tudi dobremu urejanju občinskega glasila Naš kraj. (Ž. M.)

***

Do nedavnega bi človek mislil, da kot laik ne more soditi o delu župana, občinskega sveta in občine. Ko pa vidi statistične kazalce, da sodi občina Dobrepolje med najdražje v Sloveniji, bi se človek vprašal, ali je bilo dovolj narejenega v tem mandatu. Pripominjam narejenega, ne samo začetega dela. Občani bi si tudi želeli, da bi nove občine s tolikšnim številom zaposlenih prenesle nekatere pristojnosti, da ne bi bilo potrebno za vsak dokument na upravno enoto v Grosuplje. Pozitivno ocenjujem dobre odnose med šolo, občino in cerkvijo, je pa vprašanje, kdo deluje kot občina in pod čigavim vodstvom je občina. (Š. A.)

Pripravila: M. Steklasa

Obljubljanska regija SDS pred lokalnimi volitvami

Dobro organizirano regijsko delovanje Obljubljanske regije SDS, ki obsega po novem 27 občin, med njimi tudi dobrepoljsko, se odraža tudi v večini občinskih odborov. Marsikje se lahko pohvalijo z raznovrstnimi aktivnostmi, ki uvrščajo stranko med prepoznavno v svojem okolju.

V tem mandatu ima stranka v regiji dva župana. To sta Jože Tanko iz Ribnice in Jernej Lampret iz Ivančne Gorice. Oba bosta ponovno kandidirala in imata velike možnosti za ponovno izvolitev, nju- no uspešno županovanje v prvem mandatu je namreč še povečalo zaupanje in podporo občanov v obeh občinah, ki spadata med večje v regiji.

Sicer pa bo imela stranka v večini občin svoje županske kandidate. Sedanji uspešni župani iz SDS so istočasno dokaz, da stranka postavlja za kandidate najsposobnejše ljudi. Tako bosta tudi tokrat v občinah, kjer se bodo potegovali za mesto župana novi kandidati stranke, njihov ugled v okolju in sposobnosti zagotovilo za uspeh na bližnjih volitvah. Takšno oceno potrjujejo javnomnenjske ankete, ki so jih že izvedli v posameznih večjih občinah. To med drugim velja tudi za občino Grosuplje.

V večini tistih občin, kjer stranki SDS ni uspelo najti primerne kandidata, bo stranka podprla kandidata strank SKD in SLS ali izjemoma neodvisnega kandidata.

Večina občinskih odborov je namenila posebno pozornost izbiri kandidatov za občinski svet. Zaradi vrste uglednih imen so imeli ponekod več problemov z razvrščanjem na listi kot s samim iskanjem kandidatov.

V celoti gledano, pa smo v Obljubljanski regiji SDS optimistični in pričakujemo še boljši volilni izid, kot smo ga dosegli na prejšnjih lokalnih volitvah.

*Predstavnica za stike z javnostjo
Obljubljanske regije SDS*

Izveček iz predavanja dr. Jožeta Trčka

ETIKA, MORALA, POLITIKA

Odkar se je pojavil človek na zemeljski obli, je živel v skupinah. Bivanje v skupnosti pa terja upoštevanje drugega. Potrebna je domena o organizaciji skupnega bivanja. Taka domena ni bila skozi dolga tisočletja ubesedena, še manj napisana, življenje samo jo je navrglo kot nujnost in rodovi so jo sprejemali kot navado ali običaj, kar je tudi grško-latinski pomen terminov etika oziroma morala. V davni človek teh običajev ni kršil, živel je po njihovih načelih brez odstopanja, kršenje se je začelo pozno v človekovi zgodovini. Tako se je pojavila potreba po pravu, ki predstavlja nujni minimum morale pri skupnem bivanju. Prve moralne zapovedi so napisane v Hamurabijevem zakoniku izpred 4000 let. Njegov temeljni namen je, "da močni ne bi škodovali slabotnim ter da bi pomagali vdovam in sirotam". Ta namen je dal Hamurabi izklesati z velikimi ornamentalnimi pismenkami na steber največjega svetišča v središču Babilona. Njegov zakonik predstavlja nekakšno prvo človekovo ustavo in prvi glasnik moderne družbe.

POLITIKA JE NEPOSREDEN PRODUKT ETIKE. TISTI, KI BI RADI LOČILI POLITIKO OD MORALE, NE RAZUMEJO NE ENEGA NE DRUGEGA (Rousseau).

VES RAZVOJ ČLOVEŠKE ZGODOVINE LAHKO GLEDAMO SKOZI ETIKO. Kohl-

berg, Maslow in Kegan vztrajajo, da celo posamezne kulture lahko gledamo skozi višjo ali nižjo stopnjo moralnega razvoja človeštva.

Človek kot posameznik ni sposoben biti pravičen do drugega, ampak je egocentričen, sebičen. Svoja dejanja naravnava tako, da ima sam večje koristi od drugih in tako ravnanje vedno utemeljuje racionalno in moralno kot pravilno oziroma pošteno. Izkoriščanje drugega, tudi kraje, ropanje ali celo ubijanje utemeljuje kot pravilno ravnanje, če že ne takoj ob takem početju, pa po nekem času, ko se razbremeni občutka krivde. Spoznanje te zakonitosti je porodilo tudi principe demokratične družbe, ko mora biti več strank z enako močjo in tudi z vlogo kritike odločitev oblastnikov.

Ta spoznanja so novejša in ne vsepovsod podprta. A. Avguštin je npr. menil, da je človeku dan kriterij pravičnosti po notranjem razsvetljenstvu. Kant je podobnega prepričanja, da namreč človeka vodi notranji etični čut, ki je v njem. Skoraj enaka načela ima naša religija, da ima vsak človek notranjo vest, ki mu pove, kaj je prav in kaj mora in česa ne sme. Filozofija razsvetljenstva je ta nauk ovrgla, sodobna psihologija pa je še posebej razložila napačnost takega posploševanja. Moralno ravnanje moramo terjati drug od drugega, moralnost je izrazito socialna kategorija, pri čemer je bistveno, da imamo enako družbeno moč. To je do danes najvišji dosežek civilizacije in temeljni steber sodobne demokracije.

Iz zapiskov dr. Jožeta Trčka

V zadnjem času je opaziti precejšen nemir vodstva LDS ter vztrajno napadanje SLS tudi prek medijev, kar je odličen pokazatelj pravilnega delovanja SLS.

Ofenzivnost proti SLS dobiva perfidne oblike npr. s ponujanjem politične filozofije LDS. Taktika je sledeča:

- "poštenost" je potrebno ironizirati kot politično floskulo,
- politik ne sme posebej izstopiti s poštenostjo, sicer ni uspešen,
- SLS naprtiti nepravilnosti pri volilni kampanji in jo prikazati kot nepošteno in zato kot taka nima moralne kredibilnosti za preganjanje nepoštenosti,

zaključek: priznajte, da niste nič boljši od nas in sprejmite našo politično filozofijo.

Prefinjena strategija – in če bi SLS sprejela takšno filozofijo, bi bil to začetek nje-nega konca, saj ne bi več predstavljala alternative. Na proslavi ob obletnici ustanovitve stranke je g. Marjan Podobnik odlično zavrnil take možnosti tudi z uprabo izraza "poštenje" ter s primerno agresijo opozoril, da SLS ne sprejema nobene druge politične filozofije, kakor jo je sama začrtala.

Nadalje je bil prozoren poskus diskreditiranja g. Marjana Podobnika, češ, da je izdal državno skrivnost. Tu je bil izrabljen formalno pravni vidik na škodo demokracije. z množico tajnosti izigravajo sodobni vladni despoti volivce, "saj ni boljšega načina, kakor, da druge opazuješ skozi njihovo dejavnost ne da bi bil sam opazovan" poudarja eden vodilnih analitikov sodobne politike angleški sociolog John Keane.

Ena največjih napak sedanje vlade je, da pri urejanju družbenih in gospodarskih odnosov skozi zakonodajo ne upošteva delovanje sistemov. Cela vrsta odločitev protežira ali zapostavlja posamezne elemente sistema oziroma družbene kategorije. Če je en sam element sistema neintegriran, prej ali slej zruši ves sistem. Sem sodi npr. zapostavljanje zdravstvenih delavcev in univerzitetnih učiteljev pri plačah ali pa na drugi strani protežiranje represivnih organov, kamor sodijo državna uprava, sodstvo polici-

ja, nadalje bistveno prevelik razpon plač glede na stanje v razvitih demokracijah Evrope, vsiljevanje strokovno nedomišljenih reform v šolstvu izločanje visokošolskih učiteljev in sodelavcev (razen rednih profesorjev, torej hierarhični elitizem) iz vsega odločanja. Krona sistemske napake pa je bil zakon o odkupu stanovanja po minimalni ceni, kar nam bo še dolgo povzročalo sistemske težave. Ker se na ta način celotna družba destabilizira, je zato tudi splošni napredek upočasnjen.

Zapiske strnil Anton Jakopič

Dr. Jože Trček je v svojem zapisu zelo dobro zajel sedanje politično stanje v Sloveniji. Očitno je, da so stare strukture še zelo močne in lansirajo preko medijev, ki so dobesedno vsi v njihovih rokah vedno nove in nove afere, samo zato, da bi diskreditirali najmočnejšo pomladno stranko, ki je po njihovem mnenju postala premočna in se noče odreči svojemu programu in ga hoče tudi uveljaviti. Tu gre za področja divjega lastninjenja, za področja šolstva, kmetijstva itd. Na vseh teh področjih je stranka zelo dosledna v svojem programu in delovanju in še od daleč ne kima svoji koalicijski partnerici. Tega se LDS tudi dobro zaveda. Marjan Podobnik je že pred pol leta napovedal, da bo medijska gonja proti SLS najmočnejša tik pred lokalnimi volitvami. To sedaj lahko tudi opazimo. Razmišljujoč in politično razgledan človek to zelo hitro uvidi, saj so zadeve preveč nastopaško prikazane, da bi jim lahko nasedel. Mnogi seveda lažem in klevetam tudi nasedajo.

Člani SLS iz naše občine smo se zelo dobro zavedali, da je vstop stranke v takšno koalicijo zelo tvegan in da bo delo v njej izredno težavno, zato smo temu vstopu nasprotovali. Izkušnje obeh pomladnih strank SDS in SKD, ki so v vladi z LDS že potegnili krajši konec, nam je dalo misliti. Seveda je po drugi strani tudi res, da bi bilo stanje v Sloveniji še slabše, če bi bila v vladi samo leva stran, kar je bilo po prestopu Pucka

realna možnost. Tudi je res, da je SLS v vladi razmeroma močnejša, kot so bile v preteklih vladah druge pomladne stranke. Stranka je tudi zelo odprta za potrebe podeželja in res si je težko predstavljati, kako bi se razvijale podeželske občine in nerazviti kraji, če bi jih prepustili neizprosni grobi liberalni logiki. Tudi naša občina lahko v krogih, ki so blizu SLS v vladi vedno dobi so-govornika, ki ji je pripravljen prisluhniti in pomagati. Zelo podobna situacija je bila v prejšnji vladi, ko so bili v njej Krščanski demokrati. Tudi preko njih smo dobili kakšen prepotrebni tolar. Opozicija pa ti ne more dati ničesar. Tudi ni res, da se je stranka v čem oddaljila od svojega programa, nasprotno prekalila se je in vsi vidni predstavniki stranke vedo, da v ničemer ne smejo popustiti. Politika pa je umetnost možnega in narediš tisto, kar je v danem trenutku največ mogoče. Prav moč SLS pa je kamen spotike vsem tistim, ki z vidno, ali nevidno, roko želijo na vsak način ohraniti položaje in privilegije in, predvsem, denar. Nevidna fronta, ki se je ne vidi ne na televiziji ne v javnih občilih se ne bije za "en kombi" ali za "eno stanovanje" in še to najemniško za katerega bo potrebno plačati najemnino, niti ni najvažnejše, ali je Lek dal SLS denar za volilno kampanjo. To so umetno lansirane medijske "race", da se zaposli konkurenčno uspešno stranko, to je v tem primeru SLS, da se jo očrni, mi pa lahko mirno nadaljujemo z "lastnjenjem". Bitka se v zakulisju bije za kapital. Kdor je lastnik kapitala, ima oblast. Za ljudi pa je potrebna "kost", da se z njo mudijo.

Člani SLS iz naše občine vztrajamo na tem in bomo na tem tudi v bodoče delali, da je za Slovenijo in še zlasti za našo občino najvažnejše trdno sodelovanje strank slovenske pomladi ob hkratni odprtosti, za vse pozitivne pobude iz katerekoli strani in obžalujemo, da se vrhovi strank ne znajo dominiti. SLS bo v naši občini še naprej ostala odprta za sodelovanje, saj smo prepričani, da zapiranje v svoje ozke, mnogokrat samo individualne, interese, nezaupanje, prevelika zaverovanost vase, nasprotovanje zaradi nasprotovanja, domišljavost in prazno govorjenje, ne more roditi sadov. Samo sodelovanje, prijateljstvo trdo delo, in medsebojno zaupanje bo rodilo uspeh.

Anton Jakopič

Razstava Toneta Ljubiča na videmski šoli

Ob slavnostnem odprtju in blagoslovitvi prizidka vrtea in šole smo bili 9. oktobra v prostorih prizidka priča še enemu kulturnemu dogodku – odprtju razstave Toneta Ljubiča ob njegovi 90-letnici rojstva. Dogodek se je lepo vklopil v širše praznovanje, saj je bil Ljubič znan narodopisec in učitelj na dobrepoljski šoli.

Razstavo je pripravila domačinka, etnologinja, Anka Novak. Načrti za to priložnost so bili najprej obsežnejši, saj je bil prvotni namen izdati faksimile ljudske umetnosti, vendar se je zaradi pomanjkanja sredstev ustavilo pri tem projektu 3 razstavi Toneta Ljubiča.

“To je še ena spodbuda mlajšim za zanimanje za preteklost”, je izjavila avtorica ob odprtju razstave. O sami pripravi razstave pa je povedala naslednje:

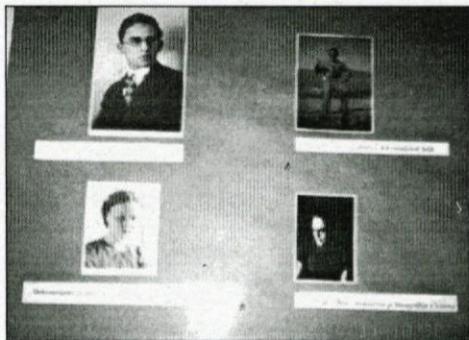
“Precej originalnega gradiva in podatkov sem dobila pri Ljubičevi hčerki Katarini Jovanovič, ki mi je zelo ljubeznivo odstopila gradivo in mi posredovala želenne podatke. Slike pa so v veliki večini fotokopije originalnih risb za Ljubičevo knjigo “Ljudska umetnost v Dobropoljah”. Ob pregledu Mrkunove zupniške arhive pa sem pred dvema letoma našla še nekaj originalnih Ljubičevih risb. Največ od teh je objavljeno v Mrkunovi knjigi “Obrti in trgovina velikolaškega okraja”. Poleg tega pa je še nekaj originalnih risb za ilustracije k načrtovanim knjižicam, ki naj bi izšle v omenjeni zbirki.

Oba avtorja, Mrkun in Ljubič, sta zanimiva predvsem zato, ker je njuno delo nastalo iz živega stika z življenjem in kulturo te doline, ob majhnih teoretičnih osnovah, ki so bile na voljo, da bi črpala iz njih.”

Razstava je bila odprta ob slovesni odprtju prizidka, obstaja pa možnost za trajnejši značaj te zanimive razstave.

***

Gospa Anka Novak pa že pripravila nekaj novega. Že pred štirimi leti, ko je pripravila Jakličovo razstavo v predverju dvorane, je bilo jasno, da je to le začasna rešitev in bo treba počakati na ustreznejšo. Pred kratkim se je pokazala nova možnost. Ko so krajevno knjižnico

preselili v prostore novega prizidka, se je pokazalo, da bi lahko dosedanje prostore knjižnice preuredili v razstavni prostor. Seveda pa se za to rabi drugačno površino, zato bo potrebno prostor preurediti in obnoviti.

Kljub temu pa gospa Anka upa, da bodo tudi sedanji prostori dovolj primerni za pripravo Jakličove razstave v nekoliko širši obliki, kot je na ogled sedaj v predverju dvorane. Razstava naj bi bila pripravljena do 130. obletnice Jakličevega rojstva v mesecu decembru, predstavljala pa naj bi Jakliča kot združnega delavca in literata. V času odprtja razstave bomo prvič praznovali občinski praznik v novi občini. V tistih dneh pa se v Dobropolju načrtuje tudi vseslovensko posvetovanje o združništvu.

M. Steklasa

Predstavljamo besedilo, objavljeno v zloženki, ki je bila izdana ob razstavi:

Tone Ljubič se je rodil 25. junija, 1908 v Trstu. Oče Alojz, policijski inšpektor, se je z družino selil na delovna mesta v različne kraje. Po osnovni šoli, prve razrede je opravil v Trstu, končal pa v Ihanu, se je Tone Ljubič vpisal na meščansko šolo v Ljubljani, kasneje na učiteljsko in leta 1929 postal učitelj. Po drugi svetovni vojni je v Ljubljani končal Višjo pedagoško šolo za tehnični in likovni pouk in sodeloval kasneje tudi pri pripravi učbenika za tehnični pouk.

Delo učitelja je začel v Radečah pri Zidanem mostu (1929), nadaljeval v

Zagradcu pri Žužemberku, od leta 1932 do 1942 pa v šoli na Vidmu, v Dobropolju. Tu je spoznal svojo bodočo ženo, učiteljico Angelo Kovač, ki mu je rodila troje otrok; Tončka, Andreja in Katarino. Preživel je italijanske zapore, po vrnitvi iz zaporov je bil do konca druge svetovne vojne razpet med Dobropoljani in Ljubljano. Po vojni je učiteljeval na Barju, kmalu dobil delo referenta za šolstvo na okraju v Ljubljani. Postal je ravnatelj šole v Šmartnem pod Šmarno goro in ob upokojitvi, leta 1969, sklenil svojo pedagoško pot kot svetovalec na Zavodu za šolstvo v Ljubljani. Poslednja leta svojega življenja je preživel v Srednjih Bitnjah pri Kranju. Umril je 27. novembra 1992.

Pred drugo svetovno vojno je začel Ljubič objavljati članke z narodopisno vsebino v reviji Naš rod, leta 1944 pa sta Mrkunovi široko zasnovani knjižni zbirki Etnografija velikolaškega okraja izšli dve samostojni Ljubičevi knjigi: Ljudske pripovedke iz Dobropolj in Ljudska umetnost v Dobropoljah. V prvi knjižici je zbral avtor več dobrepoljskih “storij”, a je sam zapisal, da tega dela ni pisal z znanstvenim namenom. Izredno dragocena pa je Ljubičeva druga knjiga, Ljudska umetnost v Dobropoljah, s skrbno zbranim in bogatim dokumentarnim gradivom, opremljena s številnimi Ljubičevimi risbami dobrepoljskih ljudskoumetnostnih izdelkov. Ljubičeva Ljudska umetnost v Dobropoljah je za Sičevo prva monografija o slovenski ljudski umetnosti. Bogato dokumentirano gradivo v risbi je prispeval Ljubič tudi za obe Mrkunovi knjižici, ki sta izšli leta 1943 v dobrepoljski zbirki: Etnografija velikolaškega okraja, Kmetijstvo in Obrti in trgovina velikolaškega okraja.

V rokopisni zupnišči pa je ostalo še nekaj gradiva v risbah, ki ga je Ljubič očitno zbiral za izdajo naslednjih knjižic, ki naj bi izšle v tej zbirki. Večino risb je v ta namen izdelal v letih od 1938 do 1943. Na razstavi predstavljamo izbor iz tega gradiva.

Razgibana osebnost Toneta Ljubiča je združevala več talentov, ki so pustili svojo sled tudi v njegovem pedagoškem in narodopisnem delovanju. Učenci se ga spominjajo kot strogega učitelja, ki je mnogo znal, pa tudi dajal. S svojo violono jih je uvajal v svet glasbe in ubranega petja. Navduševal se je ob ročni spretnosti in smislu za likovnost, ki ju je odkrival pri dobrepoljskih učencih: “Da je rezbarstvo tukajšnjim domačinom prešlo v kri, se pozna pri sedanjih otrocih, ki so nadpovprečno nagnjeni k rezbarjenju in modeliranju ter se jim z lahkoto posrečijo včasih prav lepe stvarce”, je sam zapisal v Našem rodu.

Tone Ljubič je bil strog učitelj, ki je od učencev dosti zahteval. Hkrati je bil tudi občutljiv iskalec lepote. V prostem času se je ukvarjal z umetniško fotografijo, slikarstvom, bil je uspešen portretist in risar, ki je v svojem dobrepoljskem obdobju

ustvaril na desetino narodopisno dragocenih dokumentov.

Sam je zapisal, da je zanimanje za narodopisje vzdramil v njem dobrepoljski župnik Anton Mrkun. Oba sta bila močni osebnosti, sicer različnih svetovnih nazorov in politične usmeritve, a ju je družila velika ljubezen do ljudskega izročila.

Po drugi svetovni vojni najdemo Toneta Ljubiča med sodelavci Slovenskega etnografskega muzeja v Ljubljani, nekatere njegove terenske zapise hranijo tudi v arhivih narodopisnih oddelkov pri SAZU v

Ljubljani.

Domnevno koreninijo klice Ljubičevega zanimanja za lutkarsko dejavnost že dobrepoljsko obdobje. Tu so pred drugo svetovno vojno uvedli obrt izdelovanja ročnih lutk. V ta namen so uravnali tudi likovni pouk v osnovni šoli na Vidmu in pridobili za to tudi usposobljenega učitelja. Kasneje je kot ravnatelj na osnovni šoli v Šmartnem osnoval lutkovni oder, sam je izdelal lutke in si s prispevki v strokovnem tisku prizadeval, da bi lutke uvedli v učni program.

Anka Novak

Krajevni leksikon dravske banovine

Ljubljana, 1937 (str. 229 - 231)

Občina Videm - Dobropolje

Prebivalcev ima 4240, 840 hiš, 426 posestnikov, 392 kočarjev in poleg tudi 22 najemnikov. Površina občine: 9800.92 ha: njiv in vrtov 1290.85, travnikov in pašnikov 5289.57, gozdov 2990.28, sadovnjakov 45.94, ostalo 184.28. Občina obsega dve izraziti kraški kotlini: dobrepoljsko in struško, ki sta obe nanizani v tektonski smeri Dinarskega gorstva od SZ proti JV. Dno pokriva razmeroma dobro rodovitna rjavo-rdeča prst, kar je učinek preperevanja apneniških tal. Pobočja obmejnih vrhov so poraščena z gozdovi, v katerih prevladujejo listavci. Ti vrhovi so: Videmski hrib (620m), Kamen vrh (786m), Grmada (887m), Petelinjek (871m), Tolsti vrh (891), Kurji grič (897m) in Tisovec (739m). Vsa dobrepoljsko-struška dolina nima nobene tekoče vode. Le potok Rašica teče nekaj časa po dobrepoljskem svetu in se v Ponikvah v velikem požiralniku izgublja v zemljo. Ob daljšem deževju se Rašica razlije po polju in teče proti Vidmu in Strugam. Ob takšnih prilikah bruha vodo tudi Podpeška, Podgorska in Kompoljska jama, katerih voda se razliva po okoliških njivah. Velika katastrofa se je zgodila septembra pred štirimi leti, ko je voda zalila celo kotlino in so bile Struge 14 dni po vodo: Vasi so tesno sklenjene, občestne, ponekod z značilnimi lokvami v sredini. Hiše so v večini zidane in zelo snažne. Ljudje se preživljajo s kmetijstvom in dohodki iz gozda. Izvozi se do 100 vagonov krompirja in obilo fižola. Na veliko se prodajajo bukova drva, jelove deske ter stavbni les, ki se večinoma izvažajo v Italijo. Hvalevredna izraba gozdnih sadežev: jagod, gob, malin in ižic. Pozimi se v veliki množini izdelujejo zo-

botrebci. V občini Videm-Dobropolje živijo skromni in družabni ljudje, ki kažejo veliko vnemo za prosveto in gospodarsko izobrazbo. Promet pospešuje železnica Ljubljana — Kočevje in ban. ceste Rašica — Videm-Struge, Videm — Krka, Videm — Zdenska vas — Kopanj — Grosuplje.

Bruhanja vas (431m)

175-34-18-15-1 (po vrsti število prebiv. hiš-posestnikov-kočarjev-najemnikov)

Strnjena občestna vas s tipično lokvo v sredini leži na ravnini ob občinski cesti, 0,5 km od banovinske ceste Dobropolje - Struge. Dohod z vsemi vozili. Zemlja je ilovnata in še dosti rodovitna, dobri travniki in precej bukovega gozda. Kmetijstvo, prodaja drv, goveda in prašičev, izdelovanje zobotrebcev.

Cesta (435m)

318-70-35-33-2

Vas sestavljena iz dveh skupin hiš, ležeča na severnem delu dobrepoljskega polja. Dohod z vsemi vozili. Gospodarske razmere kakor v Bruhanji vasi. Nekaj obrtnikov. Tu rojen starinoslovec Jernej Pečnik (1861 - 1914) in dr. Prelesnik Matija (1872 - 1905), duhovnik in pisatelj.

Četež (435m)

81-12-5-7-0

Razložena vas se razprostira deloma v ravnini, deloma na hribu ob obč. cesti proti Tisovcu, tik nad ban. cesto Dobropolje - Struge. Dohod z vsakim vozilom. Primanjkljaj poljedelstva krijeta živinoreja in gozd, ki da-

je drva, železniške pragove, gobe in maline. Izseljevanje znatno. (Struge)

Hočevje (475m)

118-24-17-7-0

Leži v hribovitem svetu ob ban. cesti 2. reda Dobropolje - Krka. Dohod z vsakim vozilom. Prebivalstvo se preživlja s kmetijstvom, nabiranjem jagod, gob in malin. Izseljevanje na tuje in v domača mesta. Podružniška cerkev sv. Jožefa, zgrajena v 17. stoletju v dobi kuge, ko sta se kot zaščitnika zoper kugo posebno častila sv. Jožef in sv. Rok. Svetega Jožefa je upodobil kipar Pengov. Gasilsko društvo.

Ilova Gora (500m)

108-20-12-8-0

Leži v hribovitem svetu med povirjem Krke in Radenske doline ob obč. cesti. Sestavljajo jo Mala in Velika Ilova gora (538m). Dohod z vozom. Gospodarske razmere kakor v Hočevju.

Kolenča vas (425m)

78-12-9-3-0

Leži v ravnini. Dohod z vsakim vozilom. Kmetijstvo in mizarska obrt. Gozd daje mnogo drv za izvoz. Tu rojen Hočevar Jernej (1814 - 1889), 16 let struški župan in neumoren dobrotvorec struške doline, nosi tudi velike zasluge za izgradnjo šole leta 1872. (Struge)

Kompolje (432m)

514-118-54-61-3

Leži na jugo-zahodu Dobropolja na odrastkih Grmade (887m) ob ban. cesti do Strug. Prebivalstvo se preživlja s kmetijstvom, nabiranjem zdravilnih rož, jagod, gob in malin ter napravljanjem bukovih drv. Trgovina ter gostilna s prenočiščem. V bližini znamenita kapniška jama Okroglica, z močnim studencem, ki je menda v podzemski zvezi s Tržiščico pri Žlebiču; Ob daljši suši hodijo sem po vodo celo iz Suhe krajine. Podružnična cerkev svetega Vida se omenja že leta 1526. Leta 1877 je pogorela vsa vas s cerkvijo. Nova cerkev je bila pozidana z gradivom opuščene livarnice v Ponikvah. V 17. stoletju pa je v Kompoljah stala še druga cerkev, posvečena sveti Trojici, ki pa je danes žal ni več. Tu rojen leta 1880 Hren Anton je bil pisatelj in narodni obrambni organizator.

(se nadaljuje)
Pripravil Ivan Grandovec

Smernice razvoja dobrepoljskih vasi

PODPEČ

Sinteza

Podpeč danes

Leži pod Malo goro z dominantno cerkvijo sv. Martina nad vasjo, ki je hkrati prostorska in naselbinska dominantna za celotno dolino. Je kolonizatorsko naselje, kar se vidi v notranji organizaciji naselja z ohranjenim naseljem pozidave. Stavbe so locirane pravokotno na glavno komunikacijo, ki vodi levo in desno ob vznožju Male gore. Stavbe so postavljene v smeri parcele in upoštevajo elemente gradnje in zakonitosti prostora, ki jih je določil zemljiški gospod v srednjem veku. Glavna cesta - ulica v naselju se vije vzporedno s hribom in daje s fasadami videz ulice. V vasi je Podpeška jama, naravna znamenitost, ki jo je opisoval že Valvasor. Nad vasjo je priljubljena pohodniška točka Dobrepoljcev - Kamen vrh, s katerega se vidi na Triglav in Kamniške planine.

Smernice in predlogi za razvoj naselja

- v prihodnjih posegih upoštevati naravno pogojenost terena, silhuete naselja, likovne in vedutne poglede in grajevo strukturo;

- v naselju locirati gradnje v skladu z že obstoječo grajevo strukturo, ki je pozitivno ocenjena - smer parcel in nanjo smer stavb z vzdolžnim - ali podolžnim nizanjem pravokotno na cesto in postopnim prehajanjem z gospodarskimi splotji in sadovnjaki iz grajene strukture v kulturno krajino, kar je vezano na način razdelitve obdelovalne zemlje v preteklosti (na pasove, trakove);

- ohranjati posebnosti v naselju, ki so hkrati tudi dominante, to so kozolci levo in desno od vstopne smeri v naselje, varovati tudi rob gozda;

- ohranjati dominantno - cerkev sv. Martina;

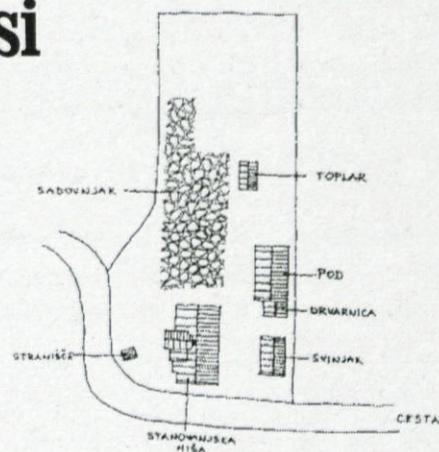
- z novogradnjami nadgrajevati prostor, ki že ima izoblikovano strukturo tako z višinskimi in tlorisnimi značilnostmi;

- v naselju je več kmetij, kar vpliva na pravilno uporabo kmetijskega zemljišča in ostalih površin v naselju;

situacija in pogled domačije

- izoblikovati vaški prostor v levem delu vasi ob zavoju, kjer je nekoč stala vaška luža.

BRUHANJA VAS

Sinteza

Bruhanja vas danes

Naselje leži v osrednjem delu doline na ravnini in ima svojstveno lego. Do Bruhanje vasi pride iz Vidma mimo Ratik, to je približno kilometer od Vidma proti Kompoljam. Vas ni prehodna in se kot Mala vas končuje z asfaltom in nadaljuje s kolovozno potjo, ki pelje na polja. Naselje ima ohranjen sistem zidave in je tudi v predlogi za urbanistični spomenik. Okrog naselja se razprostirajo kmetijske površine vse do Podpeči, Podgore, Zagorice in Podgorice.

Smernice in predlogi za razvoj naselja

- ohraniti zgoščeno pozidavo v okviru samega naselja;

- upoštevati smeri parcel in grajevo

no strukturo pravokotno na cesto, ki pelje skozi naselje (vsaka druga smer postavitve objektov na glavno cesto bi delovala moteče in bi razgradila obulični prostor naselja);

- postopnost prehoda preko grajene strukture in sadovnjakov v kulturno krajino;

- ohranitev posebnosti v naselju - kozolcev ob robu naselja, ki se kot v Zdenski vasi vijejo okrog njega;

- upoštevati rob naselja iz karte 6;

- urediti dostop v vas in vključiti lužo a aktiven prostor v naselju, torej v sklopu vaškega prostora;

- ureditev obulične fasade v jedru naselja in gradbene linije, ki vpliva na sam videz obuličnega prostora;

- zgostiti prazne parcele z novogradnjami, ki naj upoštevajo že obstoječo kvalitetno ocenjeno strukturo.

Mojca Lovšin (povzetki iz diplomske naloge)

Zavod za gozdove

Gozdnogospodarska enota (GE) se predstavi

GE Struge in GE Dobropolje skupaj tvorita zaokroženo celoto - Krajevno enoto (KE) Dobropolje. Meje le-te niso popolnoma identične z mejami občine Dobropolje. KE Dobropolje pokriva še del občine Grosuplje (Mala Ilova Gora), del občine Ivančna Gorica (del Jauh), del občine Dobropolje pa spada pod KE Vrbovec (Vrbovec, Kukovo).

GE Struge meri 2509 ha in zajema del severovzhodnega osovjnega dela Male gore od Črnega vrha do Ogorela ter blago razgiban, vrtačast svet Suhe Krajine. Najnižja točka v enoti leži na nadmorski višini 410 m (vas Podtabor), najvišja pa na 964 m (Stene Sv. Ane).

Gozdnatost v enoti je 79,5 %, ta še narašča, saj se proces zaraščanja kmetijskih površin še ni ustavil. Kot zanimivost naj navedem, da se je površina gozdov na območju Strug od leta 1960 povečala kar za 1000 ha. Delež gozdov v zasebni lasti (podatek iz leta 1992) je 68 %, državnih pa 32 %. Po Zakonu o denacionalizaciji je bilo do danes večina gozdov vrnjenih upravičencem, tako da se je delež državnih gozdov znižal na približno 10 %.

Povprečna velikost gozdne posesti je 5,62 ha, povprečna velikost parcele pa 1,40 ha.

Na območju GE prevladujejo bukovi gozdovi (55 %), sledijo jim jelovo-bukovi gozdovi z deležem 33 % in pa hrastovi sestoji (12 %). Večina jelovo-bukovih gozdov je naravnih in ohranjenih. Spremenjeni in pod močnim človekovim vplivom so bili hrastovo-bukovi sestoji. Posledice tega vpliva so danes velike površine degradacijskih stadijev in zaraščajočih površin.

Od drevesnih vrst še vedno prevladuje bukev, čeprav se je njen delež po žledu leta 1985 znatno zmanjšal. Sledi ji jelka, smreka in plemeniti listavci.

Povprečna lesna zaloga je 172 m³/ha. V bivših državnih gozdovih je lesna zaloga višja in znaša 263 m³/ha, v zasebnih gozdovih pa komaj 129 m³/ha.

Prirastek znaša v nekdanjih državnih gozdovih 5,52 m³/ha, v zasebnih pa 3,72 m³/ha. Številke podajamo ločeno po lastništvih zato, ker so razlike očitne. Nizka lesna zaloga in prirastek v zasebnih gozdovih sta posledica velikega deleža t.i. malodonosnih gozdov oz. zaraščajočih površin. Tu je gozd

še v nastajanju in še ni dosegel ciljnega stanja.

OSNOVNI PROBLEMI PRI GOSPODARJENJU Z GOZDOVI NA OBMOČJU GE STRUGE

Največji problem so poškodbe, ki jih periodično povzročajo naravne ujme. V letu 1985 je sestoje poškodoval žled. Od začetka 80-ih let se v večjem obsegu suši jelka. V letih 1994 in 1995 je prišlo do gradacije jelovih podlubnikov (posekano je bilo 9500 m³ jelke). V letu 1996 je v manjšem obsegu sestoje prizadel snegolom (predvsem mlajše sestoje iglavcev), v letu 1997 pa so se za las izognili ponovni katastrofi, ki bi jo povzročil žled. Posledica naštetih naravnih ujm so vrzelasti sestoji. Vrzeli poraščajo bujna zelišča, ki otežujejo pomlajevanje sestojev.

- Pomlajevanje otežuje tudi preštevilčna parkljasta divjad. Na pretežni površini jelovo-bukovih zasmrečenih in hrastovo-bukovih gozdov je naravna obnova onemogočena. Divjad onemogoča tudi naravno sukcesijo v malodonosnih gozdovih. Kljub nekoliko zmanjšanemu staležu divjadi v zadnjih letih, stanje še ni zadovoljivo. Pomlajevanje sestojev poteka skozi daljše časovno obdobje (20 do 50 let), zato bi morali stalež divjadi spraviti na nivo, ki bi omogočil, da bi pomladek "preraščal gobec", kot pravimo.

- **PRENIZKE LESNE ZALOGE.** Vzrok je v velikem deležu malodonosnih gozdov ter nizkih zalogah v debeljakih, ki so zaradi dosedanjega gospodarjenja, t.j. premočnih intenzitet, bistveno prenizke. Sestoji z nizkimi zalogami pa so labilni, posledice naravnih katastrof so hujše kot v sestojih z velikimi zalogami. Glede na proizvodno sposobnost rastišč (rodovitnost) bi morale biti lesne zaloge v debeljakih na teh rastiščih vsaj 500 m³/ha.

- Velik delež malodonosnih gozdov in grmišč, ki so praktično nenegovani. Donosi iz teh gozdov so skromni, saj v sestojih pre-

vladuje drevje, ki daje slabše donose (gaber, cer, breza, trepetlika ...) Naravno sukcesijo pa otežuje divjad (obžiranje pomladka gospodarsko zanimivejših vrst - javor, češnja, bukev, hrast, brek ...)

- Slabo negovani sestoji. V zasebnih gozdovih je kar 80 % sestojev slabo negovanih ali celo nenegovanih. Nega sestojev je dolgoročna naložba v kvaliteto in s tem tudi v vrednost sestojev. Kvaliteta pa je tisti element današnjega trga, ki je iskan in dosega vse višje ceno.

ETAT IN POSEK

Načrt za GE Struge je potrjen z dobo veljavnosti od leta 1992 - 2001. Predpisan desetletni etat (možni posek) za to obdobje je za:

- iglavce: 16730 m³
- listavce: 27500 m³
- skupaj: 44230 m³.

Do konca leta 1997 (veljavnost načrta 6 let) se je posekalo:

- iglavci: 21426 m³
- listavci: 9385 m³
- skupaj: 30811 m³.

Iz tega lahko vidimo, da se je v tem obdobju posekalo bistveno preveč iglavcev in manj listavcev, kot dovoljuje etat.

Velike sečnje iglavcev so posledica močnega sušenja jelke v letih 1994 in 1995.

Pri listavcih pa bi bila nujna izvedba premenilnih redčenj v malodonosnih gozdovih, vendar za njo ni velikega interesa zaradi razmer, ki vladajo na trgu lesnih sortimentov - cene lesa slabše kvalitete (drv) komaj pokrijejo stroške dela.

Prav ironično je, da se gospodinjstva sadi gozdov ogrevajo s kurilnim oljem (entropija!!!). Zaradi stanja še posebno jelovo-bukovih sestojev bi bilo povečanje lesnih zalog (akumulacija) nujno. Vendar so naravne razmere (sušenje jelke) onemogočile akumulacijo, saj se je v tem obdobju posekalo več, kot je drevje prirastlo. Zaradi tega bo do konca veljavnost načrta možna pri iglavcih le sanitarna sečnja (ker je etata presežen preko vseh dovoljenih mej), sečnja listavcev pa v okviru obstoječega etata.

Vsaka sečnja v večjem obsegu, kot jo dovoljuje etat, bi pomenila dodatno zmanjšanje ravnosti sestojev. Ogroženo bi bilo tudi optimalno delovanje gozdov kot ekosistema ter trajno uresničevanje vseh funkcij, ki jih gozdovi opravljajo.

Vodja KE Dobropolje
Andrej
Andoljšek, dipl. ing.

Drobtinice iz zdravstvenega doma

Kljub temu, da smo že v jeseni, pa smem reči, da prihaja v ZD Dobropolje pomlad. Dolgo se v tej hiši ni ničesar spremenilo, bodisi kar zadeva kadrovske spremembe ali materialne izboljšave. Seveda nismo mogli v teh mesecih, odkar imamo novo vodstvo ZD Grosuplje, spremeniti svet. Nekaj pa nam je le uspelo. Za polni delovni čas smo zaposlili stomatologa, da sedaj dela zobna ambulanta v zobozdravstvenem domu vsak dan, dvakrat tedensko pa ves dan. Zobno ordinacijo v šoli na Vidmu pa imamo sedaj trikrat tedensko, kot je bila želja vodstva šole.

V splošni ambulanti je zaposlen dr. Marič polni delovni čas, bo pa občasno odsoten zaradi specializacije in dokler je ne konča, prosim, da to sprejmete z razumevanjem. Dr. El Shawish Wallid bo še naprej zaposlen s polovičnim delovnim časom, vendar bo v odsotnosti dr. Mariča svoje delo tudi podaljšal, če bo potrebno.

Kar se tiče opreme, smo zadnji čas obogatili splošno ambulanto s priročnim EKG aparatom in defibrilatorjem (aparatom za ponovno vzpostavitev srčnega ritma, ki je živ-

ljenjsko nevarna). Prav sedaj se dogovarjamo še z županom, gospodom Jakopičem, da bomo zamenjali celotno aparaturo v zobni ordinaciji, ki je zastarela in neprijetna tako za pacienta kot zobozdravnika. Ker ta investicija znaša približno 45.000 nemških mark, moramo, žal, zaprositi občino, da nam priskoči na pomoč.

Pa še bistvena stvar, ki se že pošteno "kuha" na Vidmu. To je lekarniška postaja. Ta bo nastala v sklopu zdravstvenega doma in v njej bo mogoče dobiti zdravila na recept, zdravila brez recepta, sanitetni material in kozmetiko ter zdravilna zelišča. Kar so bile do nedavnega le še sanje, postaja sedaj, zahvaljujoč se županu gospodu Jakopiču, realnost. Z malo sreče bo lekarniška postaja pričela obratovati gotovo že v prvi polovici prihodnjega leta. V slogi je moč, pravi pregovor, da pa ta drži, vidite po vsem tem, kar se v zdravstvenem domu dogaja in se še bo. V dobri meri je to tudi posledica dobrih odnosov župana z vodstvom zdravstvenega doma in ne nazadnje njegovega posluha za paciente, ki rabijo pomoč.

Dr. Janez Mervič

Agromelioracije v Strugah končane

Dne 11. 11. 1997 smo podpisali z izvajalcem, podjetjem Tisa iz Ljubljane, pogodbo o izvedbi agromelioracijskih del projekta Struge v velikosti 105 ha kmetijskih površin.

Za izdelavo projekta smo se odločili v svetovalni službi na željo kmetov iz struškega območja. Na svetovalnih sestankih, ki jih imamo vsako leto v zimskem času, ste izrazili željo po ureditvi zemljišč. Dogovorili smo se, da bo svetovalna služba nosilec programa. Pri pregledu površin smo ugotovili, da so zahteve in želje ljudi res upravičene, ker so nekatere parcele v zelo slabem stanju.

V Strugah smo sklicali sestanek, obvestili ljudi na krajevno običajen način, se dogovorili o pogojih prijave in določili dva dni,

ko naj bi bil kmetijski svetovalec v Strugah v dvorani krajevne skupnosti, kjer naj bi opravljal vpis parcel. Vsak udeleženec agromelioracije je moral z investitorjem skleniti pogodbo o izvedbi lastne udeležbe in o delih, ki jih je dolžan izvesti. Kdor te pogodbe ni hotel podpisati, je izpadel iz programa.

Pridobili smo finančna sredstva, opravili javni razpis in izbrali izvajalca. Izvajalca Tiso smo izbrali zato, ker je dal najcenejšo ponudbo, ker je bil pripravljen dela opraviti brez ozira na dotok sredstev in ker razpola-

ga z ustreznimi stroji. Po manjših začetnih težavah so ljudje spoznali kvaliteto storitev in vsi so hoteli biti udeleženci agromelioracije. Da se niso vpisali pravi čas, so bili krivi vsi drugi, na sestankih so govorili, da se je delal projekt v tajnosti, da ni bilo zadostne obveščeniosti in podobno. To so govorili v večini primerov tisti, ki niso hoteli podpisati pogodbe in tisti, ki sploh nimajo pogojev za izvedbo del. Imeli smo več javnih sestankov, kjer je bil prisoten investitor, predstavnik Kmetijskega zavoda iz Ljubljane in celo državni sekretar za kmetijstvo. Skušali smo razrešiti sporne probleme, ljudem razjasniti pogoje financiranja in dela pripeljali do konca.

V agromelioracijskih delih je bilo udeleženo 41 upravičencev, ki so uredili 105 ha kmetijskih zemljišč. Opravljeno je bilo 1732 ur s hidravličnimkladivom, 612 ur z buldožerjem, 452 ur z nakladačem, 326 ur z drobilcem kamenja v skupni vrednosti 20.991.228,00 SIT. Sami lastniki ste opravili preddela po programu, to je sekanje grmovja in drevja v skupni vrednosti 2.613.586,00 SIT.

Težave in probleme smo imeli s tistimi, ki niso kmetje, ki sami zemlje ne obdelujejo. Ti so v veliko primerih zahtevali poleg opravljenih zemeljskih del še finančna sredstva. Po terenu so se širile govorice, da je denarja dovolj, da bodo prišla druga sredstva, še preden bodo ta dela končana. Če niste takrat verjeli, ste se lahko sedaj prepričali, da so bile to samo grde laži.

Ob zaključku del naj bi vas vse udeležence agromelioracij spomnil na pogodbo, ki je bila podpisana med investitorjem in lastniki zemljišč in je v nekaterih točkah še vedno aktualna. In sicer to:

Da bo lastnik meliorirana zemljišča vključil v proizvodni proces kmetije oziroma bo poskrbel, da bodo zemljišča obdelana na krajevno običajen način.

Da zemljišča, na katerih so bila izvajana zemeljska dela, najmanj 10 let ne bo odtuji od kmetije. Pričakujemo, da se boste lastniki agromelioriranih zemljišč teh dveh določil držali, ostale točke, ki se nanašajo na izvedbo del, pa niso več aktualne.

Kot kmetijski svetovalec tega področja, kot avtor projekta in kot odgovorni za izvedbo del, sem prepričan, da smo napravili koristno delo za lastnike zemljišč, za izgled krajine in za razvoj kmetijske proizvodnje na tem področju. Skala, ki se na parceli odbije, se v normalnih pogojih več ne pojavi.

Kmetijski svetovalec Jože Andolšek

INŽIŽNICA GROSUPLJE

Adamičeva 15

Medobčinsko gasilsko tekmovanje

Mesec oktober je mesec požarne varnosti, zato smo gasilci v tem času še posebno aktivni. Poleg različne propagande se naša dejavnost usmerja predvsem v operativo. Po društvenih organiziramo različne vaje za preizkus znanja in opreme. Na osnovni šoli pripravljamo gasilski krožek. Kot vrhunec vsega pa je v vsakem društvu tekmovanje. Tu se lahko izkažejo najboljši, najspretnjši, predvsem pa tisti, ki po gasilsko čutijo pripadnost organizaciji.

V ta namen smo organizirali medobčinsko tekmovanje v Grosuplju, 11. in 12. oktobra, vseh treh občin oziroma GZ Grosuplje, Ivančna gorica in Dobropolje. Odziv je bil presenetljiv, saj je tekmovalo kar 64 ekip. Da to tekmovanje ni majhno, dokazuje že veliko število tekmovalcev in sodnikov, ki je štelo skupaj 688 nastopajočih. Pri organizaciji in izvedbi pa je sodelovalo še veliko pomožnega osebja.

Iz GZ Dobropolje je pri sodelovanju sodelovalo 10 sodnikov, tekmovalo pa je 6 tekmovalnih ekip, skupno 70 gasilcev. Vsako tekmovanje ekip se sestoji iz dveh delov. Prvi del je vaja z motorno brizgalno s trodelnim napadom, ki ima

PIONIRJI 7 - 11 let					Vaja z vedrovko		Prenos vode	
Me sto	P G D	Gasilska zveza	Dosežene točke	Začetne točke	Čas izvedbe vaje	Negativne točke	Positivne točke	Negativne točke
1	Hudo-Iv.Gorica	Iv. Gorica	1091,50	997	18	0	148	35,5
2	Gatina	Grosuplje	1089,50	994	18	0	146	32,5
3	Žalna	Grosuplje	1086,00	991	17	0	144	32
4	Stična I. ekipa	Iv. Gorica	1083,50	994	21	0	146	35,5
5	Višnja Gora	Iv. Gorica	1082,00	991	20	0	144	33
6	Šentvid pri St.	Iv. Gorica	1081,00	994	21	0	146	38
7	Ponova vas	Grosuplje	1077,50	997	26	0	148	41,5
8	Št Jurij	Grosuplje	1069,00	991	28	2	144	36
9	Polica	Grosuplje	1067,50	997	29	8	148	40,5
10	Krka	Iv. Gorica	1057,00	994	26	4	146	53

PIONIRKE 7 - 11 let					Vaja z vedrovko		Prenos vode	
Me sto	P G D	Gasilska zveza	Dosežene točke	Začetne točke	Čas izvedbe vaje	Negativne točke	Positivne točke	Negativne točke
1	Zagradec	Iv. Gorica	1089,00	994	18	0	146	33
2	Krka	Iv. Gorica	1087,00	997	23	0	148	35
3	Višnja gora	Iv. Gorica	1086,50	994	23	0	146	30,5
4	Hudo-Iv.Gorica	Iv. Gorica	1085,50	991	14	0	144	35,5

MLADINCI 12 - 16 let					Vaja z MB		Raznoterosti	
Me sto	P G D	Gasilska zveza	Dosežene točke	Začetne točke	Čas izvedbe vaje	Negativne točke	Doseženi Čas	Negativne točke
1	Krka	Iv. Gorica	880,30	1000	82,7	20	17	0
2	Zdenska vas	Dobropolje	877,20	995	84,8	10	21	2
3	Hudo I. Ekipa	Iv. Gorica	877,00	995	76	25	17	0
4	Ambrus	Iv. Gorica	870,80	990	76,2	25	18	0
5	Šmarje Sap	Grosuplje	846,10	1000	100,9	35	18	0
6	Grosuplje	Grosuplje	840,50	1000	91,5	30	26	12
7	Hudo II. Ekipa	Iv. Gorica	835,50	1000	91,5	25	20	28
8	Gatina	Grosuplje	826,30	995	102,7	45	15	6
9	Zagradec	Iv. Gorica	825,40	1000	97,6	45	26	6
10	Stična	Iv. Gorica	776,00	1000	125	65	22	12
11	Muljava	Iv. Gorica	746,20	995	122,8	85	26	15
12	Višnja Gora	Iv. Gorica	687,60	995	161,4	80	40	26

MLADINKE 12 - 16 let					Vaja z MB		Raznoterosti	
Me sto	P G D	Gasilska zveza	Dosežene točke	Začetne točke	Čas izvedbe vaje	Negativne točke	Doseženi Čas	Negativne točke
1	Šmarje Sap	Grosuplje	856,50	1000	90,5	20	24	9
2	Hudo-Iv.Gorica	Iv. Gorica	840,70	995	100,3	15	19	20
3	Krka	Iv. Gorica	832,90	1000	103,1	30	17	17
6	Zgradec II.	Iv. Gorica	797,20	1000	125,8	45	32	0
5	Zagradec I.	Iv. Gorica	784,00	995	110	35	35	31
4	Višnja Gora	Iv. Gorica	735,50	990	128,5	85	27	14

VETERANI					Vaja s hidrantom		Raznoterosti	
Me sto	P G D	Gasilska zveza	Dosežene točke	Začetne točke	Čas izvedbe vaje	Negativne točke	Doseženi Čas	Negativne točke
1	Grosuplje	Grosuplje	920,00	1000	48	0	27	5
2	Ponova vas	Grosuplje	899,00	1000	59	10	32	0
4	Hudo-Iv.gorica	Iv. Gorica	838,00	1001	87	25	46	5
3	Spodnja Slivnica	Grosuplje	800,00	1001	105	40	45	11

namen vsestranske usposobljenosti za delo na področju gašenja in reševanja ter pridobivanja fizične in psihične usposobljenosti gasilcev. Drugi del pa so vaje raznoterosti, sestavljene iz več elementov, ki so prisotni pri gasilskem delu. Vaje se izvajajo po strogih pravilih in za doseg dobrih rezultatov je potrebno veliko teamskega dela.

Razvrstitev tekmovalnih ekip po kategorijah in doseženih rezultatih v GZ Dobrepolje

Člani A (16-30 let)

1. Ponikve I.
2. Zdenska vas
3. Zagorica
4. Struge

ČLANI "A"					Vaja z MB		Raznoterosti	
Me sto	P G D	Gasilska zveza	Dosežene točke	Začetne točke	Čas izvedbe vaje	Negativne točke	Doseženi Čas	Negativne točke
1	Korinj	Iv. Gorica	916,97	1000	53,20	5	22,83	2
2	Šmarje Sap II.ek	Grosuplje	913,21	1000	57,90	5	23,89	0
3	Dob	Iv. Gorica	898,97	1000	53,20	5	30,83	12
4	Šmarje Sap I. ek	Grosuplje	890,50	1000	58,90	10	22,60	18
5	Hrastov Dol	Iv. Gorica	881,50	1000	45,00	30	26,50	17
6	Šentvid pri Sticni	Iv. Gorica	881,40	1000	71,20	20	27,40	0
7	Ponikve	Dobrepolje	871,07	1000	81,90	10	37,03	0
8	Kriška vas	Iv. Gorica	871,05	1000	70,50	20	34,45	4
9	Zdenska vas	Dobrepolje	866,32	1000	66,00	15	49,68	3
10	Zagorica	Dobrepolje	845,53	1000	79,00	30	43,47	2
11	Struge	Dobrepolje	828,14	1000	82,00	45	36,86	8
12	Krka	Iv. Gorica	822,62	1000	66,20	55	27,18	29
13	Sp. Slivnica	Grosuplje	808,50	1000	73,50	85	33,00	0
14	Št. Jurij	Grosuplje	806,19	1000	69,52	50	42,29	32
15	Zalna	Grosuplje	800,32	1000	98,30	50	34,38	17
16	Višnja gora	Iv. Gorica	800,07	1000	89,60	60	36,33	14
17	Polica	Grosuplje	785,14	1000	98,00	60	46,86	10
18	Grosuplje	Grosuplje	748,10	1000	129,40	90	19,50	13

Člani B (nad 30 let)

1. Ponikve II.

Mladinci (12-16 let)

1. Zdenska vas

ČLANICE "A"					Vaja z MB		Raznoterosti	
Me sto	P G D	Gasilska zveza	Dosežene točke	Začetne točke	Čas izvedbe vaje	Negativne točke	Doseženi Čas	Negativne točke
1	Korinj	Iv. Gorica	900,79	1000	67,70	5	26,51	0
2	Hrastov Dol	Iv. Gorica	898,31	1000	63,19	5	31,50	2
3	Šmarje Sap	Grosuplje	877,33	1000	66,80	25	26,87	4
4	Grosuplje	Grosuplje	858,46	1000	83,30	35	23,24	0
5	Ponova vas	Grosuplje	845,34	1000	90,50	20	30,16	14

Uspehi ekip naše gasilske zveze so kljub majhni občini, majhnemu članstvu, skromni opremi in nezainteresiranosti prebivalstva za to dejavnost zavidljivi ravni. Nekatera društva so uspela sestaviti dve ekipi, želijo pa si celo še tretjo. Največja ovira pri tem pa je pomanjkanje gasilske opreme in uniform.

Doseženi rezultati so tudi v merilu vseh treh občin oziroma gasilskih zvez dovolj transparentni, kar je razvidno tudi iz uvrstitev na skupni razpredelnici (glej tabele!).

ČLANI "B"					Vaja z MB		Raznoterosti	
Me sto	P G D	Gasilska zveza	Dosežene točke	Začetne točke	Čas izvedbe vaje	Negativne točke	Doseženi Čas	Negativne točke
1	Hudo-Iv.gorica	Iv. Gorica	903,31	1002	63,40	10	25,29	0
2	Ponikve	Dobrepolje	901,71	1005	69,10	0	32,19	2
3	Ponova vas	Grosuplje	878,07	1004	64,40	40	21,53	0
4	Radohova vas	Iv. Gorica	877,91	1008	57,10	30	35,99	7
5	Spodnja Slivnica	Grosuplje	836,47	1011	80,10	45	39,43	10
6	Polica	Grosuplje	827,30	1014	95,70	45	36,00	10
7	Zalna	Grosuplje	817,93	1010	80,20	40	56,87	15

ČLANICE "B"					Vaja z MB		Raznoterosti	
Me sto	P G D	Gasilska zveza	Dosežene točke	Začetne točke	Čas izvedbe vaje	Negativne točke	Doseženi Čas	Negativne točke
1	Racna	Grosuplje	817,89	1001	124,50	20	30,61	8

Drugo leto je organizator tega obsežnega in zahtevnega tekmovanja naša gasilska zveza. Upam, da bo to za naš kraj tudi promocija gasilstva. Pričakujem, da se bodo gasilci naše občine aktivno vključili v izvedbo tega tekmovanja.

Gasilska zveza Dobrepolje
Jože Lenarčič

ŽIVLJENJE IN MI

Ne pozabite: svet je poln ljudi, ki jih je življenje postavilo v "najhujše položaje" - in vendar so iz njih izšli kot zmagovalci.

***

Tudi pozitivnost je nalezljiva; po druženju s pozitivno osebo se počutite, kakor da bi imeli krila in bi lahko kar poleteli.

***

Če mi spodleti, nisem poraženec - uspel sem, ker sem poskušal.

Poplave v občini Dobropolje

V dneh, od 6.10.1998 do 8.10.1998, so na območju občine Dobropolje zaradi močnega deževja poplavljalne poplavne vode, ki pritečejo iz Podpeške jame, Kompoljske jame, Potiskavške jame, vode Puhovke pri Podgori in vode Rašice, ki se je iz požiralnika, kjer ponika, razlila proti Predstrugam in naprej proti Vidmu. V tem času so bila organizirana vsa prostovoljna gasilska društva, da na svojem teritoriju ukrenejo vse, kar je potrebno, da bi nudili pomoč prizadetim in jih obveščali o stanju na terenu. Župan Anton Jakopič je bil ves čas v stiku s predsednikom GZ Dobropolje Jožetom Lenarčičem in z vodstvi PGD na terenu, kjer je bila nevarnost poplav velika. Kontaktiral je tudi s poveljnikom Štaba CZ. Štab CZ se posebej ni sestal.

Poročila o intervencijah posameznih gasilskih društev

Na predlog regijskega poveljnika g. Jožeta Burje je poveljnik GZD g. Jože Zrnc obvestil vse poveljnike društev o pripravljenosti za sodelovanje ob povečani nevarnosti poplav v naši občini. Dobili so sledeča navodila:

1. dežurstvo v društvih
2. telefonska zveza z nadrejenimi
3. opazovanje naraščanje voda
4. obveščanje o spremembah stanja nadrejene in vse prizadete

PGD PONIKVE

Na lastno iniciativo in na pobudo župana smo 06.10.1998 ob 18.00 pregledali potok Rašico do ponikovalnice. Ob tem času je bil vodostaj sorazmerno nizek glede na padavine. Obhod smo ponovili še večkrat. Ob 20.00 je bilo zaznati že povečanje nivoja in tudi pričetek razlivanja iz ponikovalnice. Ob 21.00 smo že posredovali pri stanovanjski hiši Ponikve 79, saj se je nivo vode pri Stoparjevem mostu dvignil na en meter nad mostom. Z zaporo smo preprečili zalitje kletne etaže.

Sočasno smo nadzirali nasip, ki preprečuje zalitje centra vasi. Nivo je bil samo 10 cm pod kritično mejo razlitja na izpostavljenem mestu.

Po vseh ukrepih smo se preselili na cesto proti Rašici, kjer je voda ob 21.00 poplavlila cesto od Juvanca do Zakrajška v višini od 10 cm do 80 cm na kritičnem mestu ob 22.30. Po radijski zvezi smo preko centra za obveščanje zahtevali zaporo ceste, sami pa smo zaustavili promet proti Rašici. Iz vode smo rešili tri avtomobile s potniki. Na 19. kanalu smo kontaktirali z PGD Velike Lašče in Turjak, ki so tudi šli v pomoč

reševanja iz smeri Rašica. Cestno podjetje Ljubljana je izvedlo zaporo ceste šele ob 23.30, ko je voda že bistveno upadla.

Po 22.30 voda na območju Ponikev ni več naraščala, razlila pa se je čez polja na južnem delu in naprej po suhi strugi proti Predstrugam. Ob 23.00 smo spremljali razlivanje proti Predstrugam in naprej proti Vidmu in obveščali prizadete krajanje pred nevarnostjo. V Predstrugah smo preprečili razlivanje vode preko kanalizacije na drugo stran ceste. Ob 24.00 smo naredili še enkrat obhod od Vidma do Rašice in na nasipu ter ugotovili, da voda upada oziroma da ni več nevarnosti. Ob 1.00 smo zaključili z akcijo.

Sodelovali smo štirje gasilci s pomočjo prizadetih krajanov, ki so sanirali stanje. Uporabljali smo gasilsko vozilo Lada-niva, radijske zveze, akumulatorske svetilke in ostalo opremo.

Naslednji dan smo s pomočjo občine utrdili nasip na kritičnem mestu, da preprečimo razlitje v slučaju ponovnih padavin. Ta dan smo se organizirali podobno zaradi slabe vremenske napovedi, vendar velikih padavin ni bilo in s tem tudi ne nevarnosti.

PGD VIDEM

Dne 06.10.1998 smo člani PGD Videm-Dobropolje po obvestilu poveljnika GZ pričeli z dežurstvom zaradi nevarnosti poplav. V naselju Podpeč je pričela bruhati voda iz Podpeške jame ob 18.30 uri. Prebivalci vasi so bili na to že pripravljeni. Potok Rašica, ki je v večernih urah začel naraščati in poplavljal, je izredno hitro prišel do Predstrug in nato tudi do Vidma. Do Vidma je voda pritekla približno ob 22.30 uri. Zaradi izredno velike količine vode smo bili prisiljeni odstraniti živo mejo, da smo preprečili, da bi se voda začela prelivati proti naselju Videm. Pri tem so nam pomagali tudi vaščani, ki so bili prisotni. Za tem smo pregledali še stanje voda po Dobropolju in Strugah in ugotovili, da se je začela voda že umirjati.

V akciji smo koristili vsa potrebna sredstva, ki smo jih imeli na razpolago. Opazovanje je bilo končano ob 04.00 zjutraj.

PGD KOMPOLJE

Spričo obilnih in daljših padavin je bila vas Kompolje v torek, 06.10.1998, ogrožena zaradi poplavnih voda. Padavinskih voda, pritečejo s pobočja hriba nad vasjo in se stekajo v Rupo v vasi, ta v prvem momentu ni "požrla", kmalu pa se je voda začela

Poplavljená cesta v Kompoljah (foto: Matej Kalan)

ponikati. Voda je tekla iz Rupe in delno poplavlila regionalno cesto v vasi Kompolje. Grožnja in skrb sta se še povečala v noči na sredo, 07.10.1998, ko smo dobili telefonsko obvestilo župana, da potok Rašica teče proti Vidmu. Pred tem smo bili obveščeni tudi o izbruhu vode iz Podpeške jame. Člani PGD Kompolje smo stanje voda in ogroženost prebivalcev večkrat pregledali tudi na terenu, najbolj ogroženi vaščani so bili budni in v pripravljenosti za reševanje živine in pridelkov.

Voda, ki se je stekla proti Kompoljam, je na obeh koncih vasi poplavlila regionalno cesto, tako da ta ni bila prevozna v sredo 07.10.1998 in v četrtek do 8.00 ure zjutraj. Poplavljenih je bilo nekaj kleti in ostalih gospodarskih objektov (pet). Po naših ocenah večje gospodarske škode ni bilo.

Dne 08.10.1998 se je stanje normaliziralo.

V akcijah je sodelovalo 6 članov PGD Kompolje in neposredno ogroženi prebivalci. Uporabljali smo vsa sredstva, s katerimi razpolaga PGD.

PGD ZDENSKA VAS, HOČEVJE IN ZAGORICA

Društva so bila v pripravljenosti za pomoč na drugih področjih, kjer bi jih potrebovali, ker sama niso bila ogrožena.

PGD STRUGE

Zaradi močnega deževja v torek, 6. 10. 1998 in pred tem datumom, je nastala velika poplavna ogroženost naših naselij, ki sicer v nevarnosti ob poplavah. Gre za naselja Podtabor, Paka in delno naselje Pri cerkvi-Struge in Kolenča vas. Poplavne vode iz Potiskavske in Kompoljske jame so se z neobičajno hitrostjo pomikale proti naseljem v Strugah in zelo hitro naraščale. Ob 18,00 je del poplavne vode, ki pod vzhodjem Male gore priteče v Podtabor, že ogrozil del tega naselja. Prav tako je približno ob istem času voda prestopila "preliv" pri Kolenči vasi in pričela odtekati proti naselju Lipa. Ekipa gasilcev v sestavi:

Brane Meglen,
Janez Božič,
Anton Rus in
Ivan Rus

je opravljala dežurstvo na območju, ki je bilo najbolj ogroženo in spremljala gibanje in naraščanje poplavne vode. Ker je deževje v zgodnjih večernih urah prenehalo, smo ocenili, da ni velike nevarnosti za večje poplave, razen v primeru ponovnih večjih nalivov. Zato smo se dogovorili, da se po potrebi skliče večje število gasilcev z

namenom pomagati ogroženim. Kljub oceni, da vode ne bodo naraščale, če ne pride do večjega deževja, smo v sredo ob 4,00 pričeli s kontrolo stanja na celotnem območju Strug in v sosednjih Kompoljah, saj je obstajala nevarnost, da se poplavne vode iz Podpeške jame, ki so ogrožale naselje Kompolje, združijo z vodami, ki so pritekale v Struge. V tem primeru bi bilo ogroženo večje število stanovanjskih hiš in gospodarskih poslopij. V dežurstvu v času od 4,00 do 10,00 sva sodelovala Brane Meglen in Janez Božič.

Ker je v popoldanskih urah pričelo ponovno deževati, je bila v sredo, 6. 10. 1998 ob 15.00 sprožena akcija reševanja v naselju Podtabor, kjer smo pri gospodinjskih Miklič in Rus iz hlevov umaknili živino ter poljske pridelke iz kleti. Vremenska napoved za pozno popoldanski čas je bila namreč neugodna. Pri tej akciji so sodelovali sledeči člani:

Brane Meglen, Peter Pugelj ml., Uroš Pugelj, Matjaž Pugelj, Bojan Drobnič, Janez Drobnič, Jože Križman, Peter Vidrih, Janez Božič, Marko Božič, Franc Debeljak, Matjaž Debeljak, Uroš Ivančič.

Akcija pomoči je trajala približno 4 ure.

Sočasno z izvedbo pomoči smo opazovali naraščanje vode na obeh delih struške doline ter možnost poplave s strani poplavne vode iz Podpeške jame, ki je v jutranjih urah zalila del naselja Kompolje. V Kompoljah je bil poplavljen odsek regionalne ceste, tako da prehod preko Kompolj ni bil mogoč. Krajanji Strug so na delo odpotovali preko Tisovca, Jauh in Zagorice. Prekinjene so bile tudi avtobusne povezave proti Ljubljani.

V akciji, ki se je izvajala ob letošnji poplavni ogroženosti, se je ponovno pojavila zavest naših članov, da je potrebno v vsakem primeru nesebično pomagati ogroženemu sokrajanu.

*Gasilska zveza Dobropolje
Jože Lenarčič*

GASILNI APARAT V VSAKO GOSPODINJSTVO

Gasilni aparat v vaših rokah prvo minuto požara, lahko naredi več kot gasilska brigada preden se aktivira in pride na prizorišče požara.

Na seji Upravnega odbora Gasilske zveze Dobropolje smo zato sklenili, da vsa gasilska društva v mesecu požarne varnosti OKTOBRU v svojih okoliših organizirajo nabavo gasilskih aparatov za gospodinjstva.

Obrnite se na svoje gasilsko društvo in naročite gasilski aparat po ceni:

7.500,00 SIT 6 kg
za gospodinjstva
2.820,00 SIT 1 kg
za avtomobile

Akcija bo potekala do
15.11.1998.

Z gasilskim pozdravom,
Na pomoč!

Gasilska zveza Dobropolje

POPRAVEK IN OPRAVIČILO

V prejšnji številki našega glasila je prišlo v zadnjem odstavku članka Emila Kramžarja z naslovom "Kompoljski gasilci so praznovali" do izpada dela besedila. Stavček se v celoti glasi:

Gasilci PGD Kompolje se zahvaljujemo vaščanom za požrtvovalno delo pri gradnji gasilskega doma in njihovi nesebični finančni pomoči, Občini Dobropolje za dograditev, rimskokatoliški cerkvi za ureditev lastninskih zadev, predvsem pa peščici gasilskih navdušencev, brez katerih bi bila gradnja gasilskega doma skorajda nemogoča.

Avtorju članka in prizadetim se opravičujemo.

TD Dobropolje na sejmu GOS TUR '98 v Mariboru

V soboto, 10. 10. 1998, smo se z avtobusom odpeljali na ekskurzijo na sejem gostinstva in turizma GOS TUR '98 v Mariboru.

Turobno jutro se je na Trojanah spremenilo v prečudovit sončni jesenski dan.

Zakaj se je naše TD Dobropolje odločilo za to strokovno ekskurzijo? Po uspešnem zaključku akcije "Dobropoljski spominek" smo v Maribor poslali tri doma izbrane spominke. Izbirali so jih, kot ste že brali, dr. Boris Kuhar, prof. Olga Zupan in etnologinja Anka Novak. Omenjeni sta se udeležili tudi te ekskurzije.

Z našim predsednikom g. Stanetom Škuljem ter ostalimi člani TD Dobropolje in njenimi simpatizerji smo se v prirčnem vzdušju pripeljali do Maribora. Na sejmu nas je sprejel napis: DOBRODOŠLI DOMA SLOVENIJA!

Na samem sejmskem prostoru smo se ločili. Strokovnjaki in izdelovalci teh spominkov so odšli na posvet o spominkarstvu. Posvet je bil v smeri kvalitete spominskega trženja in vključevanja na evropske trge. Ideja o takšni vsebinski in oblikovni novosti predstavitve je nastala zaradi potrebe in interesov mesta Maribor, pa tudi Slovenije po odmevnejši promociji v srednjeevropskem prostoru, kakor tudi zaradi vse intenzivnejših evrointegracijskih procesov pod geslom "EVROPA DEŽEL OZIROMA REGIJ".

Ostali člani izleta pa smo si privoščili ogled prekrasnih vitrin in stojnic, od jedače, pijače, spominkarstva, splavarjev, turističnih ponudb toplic, avtomobilov, policija svetuje, do merjenja krvnega tlaka in količine holesterola in sladkorja v krvi, ki so jo zdravniki opravili takoj, ter še in še). Zelo prijazni razstavljalci so nas spremljali z veseljem in nas "pocrkljali" ob vsaki stojnici s hrano in pijačo ter strokovnimi nasveti. Lahko pa smo kaj tudi kupili po zelo ugodni ceni.

Vsi srečni smo se ob eni uri popoldne zopet srečali in se skupaj poslovili od sejma, ki je na nas pustil močan vtis.

Nato smo se napotili na vinotoč pri Gorniku na Svečini pri Mariboru. Zopet čudovit sprejem z aperitivom dobrih in vljudnih ljudi. Najprej smo si ogledali vinsko klet. Mogočna s petimi prostori, ogromnimi sodi z značilno plesnijo in najkvalitetnejšimi vini (to bo tudi skromno opisano na drugem mestu). Ob prečudoviti kapljici in domači pojedini, ki jo zna pripraviti le z odličji nagrajena domačija, z domačimi vini in hrano je bilo naše vzdušje na višku. To je bila res pogostitev za dušo in telo.

Bilo je že zelo temno, ko smo se vseeno morali ločiti, četudi je gospodarju pritekla solza na obraz.

Pot domov je potekala zopet v prirčnem smehu in lepem petju ter veselimi in nasmejanimi obrazi, ki si ga videl čisto na vsakem izmed nas. Bili smo kot ena velika družina, ki skrbno čuva, da ne bi kdo koga žalil, se mu posmehoval ali ga celo obiral. Naš moto je bil: ZATO, KER PREDSTAVLJAMO NAŠO LEPO DOBREPOLJSKO DOLINO, MORAMO BITI DOBRI, BOLJŠI, NAJBOLJŠI!

Anka Hočevar

Fotoreportaža

Utrinki s poti

Ob vitrinah s turističnimi spominki smo se najdlje zadržali. Tu je bil čas za prvi posnetek. Tudi če ni vseh v bližini – pridružili se bodo kasneje ...

Predsednik našega TD Stane Škulj, stari znanec Gornikovih Janez Šuštar in gospodar Gornik, ki nas je nadvse prijazno sprejel. Tudi zanj je bil to vesel dogodek. Čeprav ima njegov vinotoč precej obiskovalcev, je tisto soboto prvič pripeljal avtobus na njihovo dvorišče.

***

Gornikov rod, ki prebiva sredi Svečinskih goric, se že pol stoletja ukvarja z vinogradništvom. Njihova domačija leži ob vinski cesti v zaselku Svetina. Pri njih se popotnik lahko okrepeča in odžeja z žlahtno kapljico. Prodajajo lastna buteljčna vina kot so: chardonnay, sauvignon, beli pinot, renski rizling, kerner in laški rizling. Gospodar, njegova žena in sin so v prijaznem pogovoru marsikaj povedali o njihovi kmetiji, na kateri so se do leta 1990 največ ukvarjali s sadjarstvom. Odkar pa so se začeli ukvarjati s turizmom, so se povsem preusmerili v vinogradništvo in prodajo vin. Leta 1991 so se javili na razpis in iz sredstev za razvoj turizma dobili nekaj posojila, s katerim so začeli obnavljati in dozidavati domačijo, ki so jo prav letos dokončali. Zaenkrat sprejemajo le prehodne goste, ki prihajajo kupovat njihovo odlično vino in se ob obisku okrepečajo z domačo hrano.

Izlet na s soncem obsijane štajerske griče in postanek pri Gornikovih je lahko lep izlet za družino ali večjo skupino ljudi. Saj ne zamerite. Malo reklame za tako prijazne ljudi si lahko privoščimo.

Veselo razpoloženje na kmetiji Gornik. Po obilnem domačem prigrizku in pokušini vrhunskega vina so imeli svoj trenutek in prvo besedo najbolj duhoviti, ki so spravili v smeh tudi najbolj resne med nami. Dobrepoljci pa ne bi bili to, kar so, če ne bi ponesli pesem tudi na Štajersko. Dobrih pevcev ni manjkalo med nami.

Fotoreportaža M. Steklasa

Pričakala nas je harmonika, slastna večerja, domače vino in grozdje. Ob zvoških harmonike smo se vsi skupaj zavrteli, ob Petrovi kitari pa ubrano zapeli. Tudi naši najmlajši izletniki so omagali šele na koncu našega druženja.

Lepa si Bela krajina. Ime si dobila po belih brezah in beli narodni noši. Tvoji griči, posejani z vinogradi, vabijo, da te uzre oko. Reka Kolpa počasi in čisto se vijugaš med naselji. Tu živijo dobri ljudje. Popotnik, ustavi se in podaj starčku roko. Nasmeh njegov nikdar pozabil ne boš.

Naše naslednje potepanje bo v Železnike in okoliške kraje, kjer živi tudi naš novomašnik Tone.

Pridružite se nam!

TD Podgora
Ana Letonja

Prišel je, prišel zeleni Jurij Bilo je nepozabno!

Tako lahko sklene večina nas, izletnikov, ki smo v soboto, 19. 9. 1998 v organizaciji TD Podgora tokrat krenili v prelepo dolino reke Kolpe – Belo krajino.

Toliko lepega in prijetnega smo doživeli, da so lahko rečemo: še bomo šli in obiskali kraje širom naše lepe Slovenije. Najbolj smo ponesli dobro voljo in dobrepoljsko pesem.

Začeli smo v Sodevcih, kjer nas je pričakala družina Rade, ki se že nekaj let ukvarja s turizmom na vasi. Andrej Rade je bil vseskozi naš vodič in skoraj do minute točno smo se držali programa.

V Sodevcih smo si najprej ogledali vzrejo nojev. Nad Sodevci je Stari trg in prav letos cerkev tu praznuje 750. obletnico. Kljub obilici dela za pripravo obletnice si je tamkajšnji župnik Pavlakovič (mimogrede – o njem ste lahko brali v Nedelju) vzel čas za nas in nam prikazal zgodovino teh krajev in ljudi.

In potem Sinji vrh. Marsikdo je za tam majhen kraj že slišal iz medijev. Tam imajo tako imenovani vodnjak in kamen želja. Vsakdo izmed nas si je v tihoti brez in kostanjev kaj zaželel. Prebivalci te vasi so povečini stari ljudje. Naš obisk je v njihov vsakdan prinesel kanček veselja.

Avtobus nas je z voznikom Rajkom po-

peljal v najjužnejši del Slovenije – v Darnj, kjer smo na turistični kmetiji Žagar imeli kosilo.

Vinica, rojstna hiša slovenskega modernista Otona Župančiča, je bila naslednja zanimivost.

Eno najlepših doživetij pa je bilo v Adlešičih na turistični kmetiji Cvitkovič, kjer izdelujejo po starem običaju laneno blago. Njihovi izdelki – vezanine so znane marsikje v Evropi in Rusiji. To dokazujejo tudi številna priznanja z mednarodnih razstav. Razstavljeni predmeti so res nekaj enkratnega. Koliko truda je vložena v vsak izdelek. Večina stvaritev je delo gospe Cvitkovič, ki svoje znanje prenaša na najbližje. Le-ta nas je s kolovratom pričakala v sosednji sobi, kjer je tkala blago. Pesem je spontano privrela na dan in pridružili so se nam tudi številni obiskovalci od drugod, saj je domačija tako obiskana, da je potrebno ogled rezervirati že nekaj mesecev vnaprej.

Ob sončnem zahodu smo dospeli na Poč v zidanico nad Semičem (zidanicam tu pravijo vinice – izhaja iz besede vino).

Noji v Sodevcih

Sinji vrh

POGOVOR Z IGORJEM AHAČEVČIČEM

Letošnja akcija je bolj strokovno izpeljana

Letošnja akcija "Urejena domačija '98", ki jo izvaja Turistično društvo Dobropolje, je že tretja po vrsti. Letos je prišlo do nekaterih sprememb pri organizaciji, imenovana je bila tudi nova komisija. Njen predsednik Igor Ahačevčič se je odzval mojemu povabilu in v pogovoru podrobneje predstavil letošnji način izbora.

Kako je potekal letošnji ogled objektov in kakšno je bilo točkovanje?

- Zadeva je bila dobro zamišljena. Ogled smo opravili po vseh vaseh občine. Objekte smo ocenjevali po posebni metodologiji, ki nam jo je predlagala članica komisije Blanka Bartol, krajinska arhitektka, ki ima s podobnimi akcijami že izkušnje. Metodologija je bila potrjena tudi na upravnem odobru. Ogled z ocenjevanjem je bil dokaj zahtevna naloga, za katero smo porabili tri dni časa.

Na čem so bili glavni poudarki pri ocenjevanju?

- Pomemben element ocenjevanja je bila skladnost samega objekta z okolico in arhitektura. Upoštevali smo tudi gradbene elemente (naravne ali umetne), rastlinstvo okrog hiše, dostop do objekta itd.

V čem vidiš izboljšanje letošnjega načina izbiranja najbolj urejenih domačij?

- Izboljšane vidim že v sestavi komisije, saj smo k sodelovanju povabili dve sodelavki: krajinsko arhitektko Blanko Bartol in urbanistko Mojco Lovšin. Sodelovanje obeh je pomembno, ker sta strokovno usposobljeni, poleg tega tudi nista domačinki, zato je bilo njuno ocenjevanje lahko tudi bolj objektivno. Preden je šla komisija na ogled, se je seznanila s predhodnimi predlogi najbolj urejenih domačij, ki jih je pripravila Mojca Lovšin. Člani komisije so se pred ogledom tudi nekoliko bolj poučili o kriterijih ocenjevanja urejenosti. Do letos je bila izbira prepuščena vaškim odborom in v akcijo niso bile vključene vse vasi, kot je to letos.

Čeprav si domačin in dobro poznaš dobropoljsko občino, me zanima, če te je ob teh ogledih po vaseh vendarle kaj presenetilo, morda si odkril kaj takega, da si spremenil svoje dosedanje mnenje na bolje ali na slabše?

- Pravzaprav nisem bil niti presenečen niti razočaran, opazil pa sem nekatere stvari,

naprimer pri gojenju rastlinstva se kažeta predvsem dva pola. Na eni strani gojenje rastlinstva iz domačega okolja, kar sem tudi sodi, na drugi strani pa poskus uvajanja gojenja eksotičnih rastlin. Podobno je tudi pri stilih gradnje.

V celoti gledano pa lahko rečem, da se že čutijo posledice akcije, ki traja že nekaj let. Ljudje dajejo vse večji poudarek urejenosti svojega bivalnega okolja. Izboljšuje se tudi odnos do preteklosti v tem smislu, da ni več toliko uničevanja starega, ljudje vse več obnavljajo stare hiše in poslopja v prvotnem stilu gradnje.

Kako so vas ljudje sprejeli, ko ste se pojavili na njihovih dvoriščih?

- Akcija se je že prišla, vsem občanom je poznana, zato kakšnih posebnih presenečenj ob našem prihodu ni bilo. Včasih pa smo vendarle imeli občutek, da bi kdo raje videl, da bi ga vnaprej obvestili, da bi pripravili okolico hiše za fotografiranje. Treba pa je vedeti, da ni cilj akcije posneti urejenost domačije v nedeljo dopoldan, ampak življenje domačije v polnem teku. Tak je naš pristop in verjetno bomo z njim tudi nadaljevali. Sicer pa je takoj vidno, ali je bivalno okolje zanemarjeno ali pa je trenutna "neurejenost" le posledica dela.

In kako ste se počutili člani komisije ob tem prijetnem "potepanju" po vaseh?

- Tri dni "pohajkovanja" po občini je dovolj naporno, ker se utrgaš od vsakodnevnega tempa dela. Je pa tudi prijetno, saj spoznaš ljudi, ki povečini radi poklepetajo, potožijo ali povedo kakšno zanimivost iz svojega življenja ali zgodovine hiše, ki jo ocenjuješ. Vsi po vrsti so bili z nami zelo prijazni in če bi bila komisija vsaj malce bolj nagnjena k veseljačenju, bi ocenjevanje bržkone trajalo cel teden.

Za vami je prvi del akcije - ogled in fotografiranje najbolj urejenih hiš v občini. Kako bo potekala nadaljnja izbira?

- Najbolj urejene domačije in stanovanjske hiše bo komisija izbirala po dveh poteh. Eno bo strokovna ocena, ki bo temeljila na prej omenjeni metodologiji, ko smo vsak objekt ocenili oziroma točkovali na osnovi različnih kriterijev. Točkovanje, ki je potekalo že ob ogledu, bo prineslo najboljše ocenjene objekte.

Druga ocena bo ocena občinstva. K temu ocenjevanju ste povabljeni vsi, že sedaj vas prosimo za sodelovanje. Odločali se boste lahko tudi na podlagi fotografij, ki bodo razstavljene v sejni sobi občine od 8. do 15. novembra.

Kakšen bo zaključek?

- Prireditve, na kateri bomo razglasili zmagovalce, bo 21. novembra v Jakličevem domu. Kot vedno doslej, bo zbavnega z občaja. Letos še posebej, ker nameravamo povabiti kakšen dober narodnozabavni ansambel. Dogovarjamo se z ansamblom Franca Miheliča. Med njihovim koncertom bomo razglasili zmagovalce. Že sedaj vas vse vabimo, da se te prireditve udeležite v čim večjem številu.

Kakšen je tvoj osebni pogled na tovrstne akcije?

- Mislim, da vse te akcije vplivajo pozitivno k izgledu posameznih domačij in celotnega kraja, zato jih podpiram. Marsikomu je spodbuda, marsikomu tudi soočenje z resnico, ki pa tudi lahko pomaga k izboljšanju. Imam občutek, da se je marsikaj spremenilo na bolje, nimamo pa še pravega občutka za urejanje skupnih objektov in okolja (vaški centri, zelene površine itd.)

Imaš kakšen predlog za naprej?

- Morda bi veljalo v nadaljevanju več pozornosti namenjati industrijskim objektom in objektom javnega pomena. Še večji poudarek bi morali nameniti strokovnosti, saj le ta vodi k izobraževanju nas vseh. Pri tem gre tudi za osveščenost pri izbiri arhitekture.

Bi še kaj dodal k najinemu razgovoru?

- Akcijo vodi Turistično društvo z namenom splošne urejenosti kraja, ki na vsakega obiskovalca naredi velik vtis. To je ena prvih spodbudnih akcij Turističnega društva, v nadaljevanju pa bo vsekakor treba več pozornosti posvetiti našim naravnim in kulturnim spomenikom, ki jih lahko ponudimo širši okolici. Zaradi njih bodo ljudje prihajali k nam.

Igorju se zahvaljujemo za pogovor in želimo, da bi pripeljal akcijo do uspešnega konca.

Pogovarjala se je M. Steklasa

Pravno informacijski center nevladnih organizacij

Pravno-informacijski center nevladnih organizacij - PIC so na pobudo OSI Slovenija in skupaj z njim ustanovile organizacije Amnesty International Slovenija, Regionalni okoljski center Slovenija, Mirovni inštitut, Društvo za preventivo in prostovoljno delo, Retina - Zavod za podporo civilnodružbenih iniciativ in Labeco - center za ekološke raziskave.

CILJ DELOVANJA

Cilj delovanja PIC-a je utrditev pravne varnosti ter vzpostavitev večje samostojnosti in samoiniciativnosti civilne družbe na področju pravne problematike ter doseganje večje vpliva nevladnih organizacij tako na pravno regulacijo njihovega statusa kot tudi na pravno regulacijo področij, na katerih nevladne organizacije delujejo. Z združevanjem in neposredno prisotnostjo NVOjev pri urejanju in usmerjanju pravnih vprašanj hoče zagotoviti čim večjo skladnost pravnih rešitev z vsebinskimi in programskimi značilnostmi njihovih projektov in njihovega sistemskega položaja. Poseben cilj PIC-a predstavlja sodelovanje s pravno fakulteto, drugimi institucijami in uglednimi strokovnjaki ter s študenti in študentkami prava s ciljem formiranja specializiranih pravnikov in pravnice na pomembnih, a v Sloveniji deficitarnih področjih.

DELO V LETU 1997

Od spomladi leta 1997 deluje PIC vsakodnevno na lokaciji nastajajočega multikulturnega centra v nekdanji vojašnici na Metelkovi ulici št. 6, kjer nudi brezplačno pravno pomoč svetovanje nevladnim organizacijam in posameznikom na področjih človekovih pravic, humanitarnega prava - vključno s terenskim delom v begunskih zbirnih centrih, ugovora vesti, družinskega, delovnega in socialnega prava, varstva okolja in pri registracijah društev, zavodov in ustanov. Na vseh navedenih področjih je bilo v letu 1997 opravljenih skupno s telefonskimi in terenskimi 1.764 svetovalnih konferenc, na iztekanje roka in zahtevami za registracijo društev po novem zakonu je bilo obveščenih 400 društev, za registracijo pa pripravljena dokumentacija za 23 zavodov in 8 društev. Pravno pomoč in svetovanje praviloma nudijo absolventi in absolventke ljubljanske pravne fakultete pod mentorstvom izkušenih praktičnih in akademskih pravnikov in z njihovo pomočjo, v zapletenejših primerih pa PIC sodeluje tudi s posameznimi odvetniki.

Poleg rednega svetovalnega dela je PIC v letu 1997 deloval še na področju organizacije okroglih miz ali delavnic (Brezplačna pravna pomoč - februar 1997; Pravice žensk in otrok v družinskem pravu - maj 1997; Spolno nadlegovanje - december 1997) ter obenem izdal ali pripravil analitično pregledne brošure na navedene teme. V okviru projekta "Ali poz-

naš svoje pravice" je formalno skupino študentov ljubljanske Pravne fakultete in Visoke policijsko-varnostne šole ter v sodelovanju z Društvom za nenasilno komunikacijo in Amnesty International Slovenija seznanjal mladino z njihovimi pravicami ob aretaciji na devetih srednjih šolah v Ljubljani in Mariboru. V sodelovanju z Mirovnim inštitutom in Društvom oporečnikov vesti je bila opravljena primerjalna analiza pravnih ureditev civilnega služenja ter izvedena javna kampanja na temo izboljšanja slednjega v Sloveniji. Podprl je okoljske nevladne organizacije v njihovem sodelovanju pri definiranju pravil Ministrstva za okolje in prostor o dostopu NVO do informacij. PIC je udeležen tudi v mednarodnem projektu Varnostne službe in ustavna demokracija, ki poteka pod pokroviteljstvom Centra za nacionalne študije iz Washingtona in Helsinške fundacije za človekove pravice iz Varšave, sodeluje pa še s Kanadsko fundacijo za človekove pravice in Evropskim uradom za oporečništvo vesti.

DELO V LETU 1998

V letu 1998 bo PIC nadaljeval z rednim svetovalnim delom, poleg tega pa začel oz. nadaljeval z naslednjimi projekti:

1. Ureditev nujenja brezplačne pravne pomoči
2. Ugovor vesti vojaških dolžnosti
3. Status in financiranje nevladnih organizacij
4. Dostop do informacij
5. Dostop do okoljevarstvenih informacij
6. Otroški ombudsman
7. Pravice Romov

8. Spolno nadlegovanje
9. Reformske pobude na področju lokalne samouprave
10. Zagovorništvo
11. Projekt poučevanja o pravicah ob stiku s policijo
12. Poznate svoje pravice
13. Ureditev podatkovne baze in postavitev strani na WWW
14. Humanitarno pravo

V okviru projektov bomo skušali zbrati kar največ informacij o problematičnih področjih, izdelati podrobne analize sedanje ureditve in primerjalne analize tujih ureditev, kar bo osnova za spremembe zakonodaje na neurejenih področjih. Z ugotovitvami bomo seznanjali strokovnjake in javnost, obenem pa skušali ponuditi možne rešitve, ki naj dolgoročno prispevajo k ustreznim spremembam zakonodaje oz. k sprejetju zakonov na neurejenih področjih. Poleg ustanoviteljev pri izvedbi projektov sodelujemo s številnimi nevladnimi organizacijami, vladnimi inštitucijami, strokovnjaki obeh pravnih fakultet, tujimi strokovnjaki, odvetniki, sodišči in kar najširšim krogom pravnih strokovnjakov.

Če nam lahko pri izpeljavi projektov pomagata ali pa Vas zanima delo centra oz. posamezni projekti, Vas vabimo k sodelovanju.

PIC - Pravno-informacijski center. Brezplačna pravna pomoč in svetovanje nevladnim organizacijam in posameznikom na področjih človekovih pravic, humanitarnega prava, ugovora vesti, družinskega, delovnega in socialnega prava, varstva okolja in pri registraciji društev, zavodov in ustanov.

Metelkova 6, Ljubljana, tel.: 061 13 23 364, 13 23 358

AMW KASTELIC

tel. 061/787-654,
mob. 0609/621-804

Videm 64 A, Videm-Dobrepolje

- servis in mehanična popravila
- avtovleka novih in poškodovanih vozil - več vozil hkrati
- prevozi grad. in kmet. mehanizacije po Sloveniji in izven nje
- premontaža in centriranje avtoplaščev

Delovni čas: od 8. do 12. ure in od 14. do 19. ure, sobota od 8. do 12. ure

AVTOVLEKA: NON STOP 24 UR NA DAN

VELIKA IZBIRA LETNIH IN ZIMSKIH AVTOPLAŠČEV ZA OSEBNA, TOVORNA, POLTOVORNA VOZILA IN TRAKTORJE
ZNAMKE: SAVA, SEMPERIT, DEBICA, FULDA, NOKIA, MICHELIN, FIRESTONE, BARUM ...

Po konkurenčnih cenah!

- Ob takojšnjem plačilu vam nudimo popust;
- možen je tudi nakup na tri obroke - odloženo plačilo;
- montaža pri nas kupljenih gum za osebna vozila brezplačna.

POHVALNO PLAKETO JE DOBILA TUDI DOBREPOLJSKA ŠOLA

45 let prostovoljnega in neplačanega krvodajalstva v Sloveniji

Letos mineva 45 let prostovoljnega anonimnega in neplačanega krvodajalstva v Sloveniji. Ta pomembni jubilej največjega humanitarnega in solidarnostnega gibanja, ki je združil Slovenke in Slovence v veliko družino krvodajalcev, plemenitih ljudi pripravljenih darovati del sebe za sočloveka, smo praznovali dne 18. 9. 1998 v kulturnem domu Ivančna Gorica. Ob tej priliki smo podelili priznanja in zahvale za humanost in dolgoletno plemenito delo pri zaščiti življenja in zdravja mnogokratnim krvodajalcem in zaslužnim delovnim organizacijam.

V Sloveniji imamo letno 100.000 krvodajalk in krvodajalcev, vsak dan jih potrebujemo 400. V teh letih je kri darovalo 3.819,711 krvodajalcev. Tudi krvodajalci iz našega območja so del tega mozaika.

Zahvalo smo podelili osmim krvodajalkam in krvodajalcem, ki so skupaj darovali kri 421 krat, kar znese skupaj 471 litrov krvi. Prva zahvala je bila namenjena naslednjim krvodajalcem:

Marjan Šircelj iz Grosuplje (kri je daroval 81 krat)
Branko Janežič iz Stične (kri je daroval 68 krat)
Marija Tisu iz Šmarja-Sap (kri je darovala 59 krat)
Vinko Kastelic iz Jerove vasi (kri je daroval 48 krat)
Anton Tihole iz Šmarja-Sap (kri je daroval 45 krat)
Janez Kastelic iz Malih Češnjic (kri je daroval 42 krat)
Peter Kokošinek iz Police (kri je daroval 40 krat)
Anton Kozel iz Velikega vrha (kri je daroval 39 krat)

Kri, ta pomembna tekočina, ki se pretaka po našem telesu od rojstva do smrti, dveh prelopnih trenutkov vsakega posameznika, je še vedno nenadomestljiva. Za njihova pomembna dejanja iskrena hvala predvsem v imenu tistih, katerim je njihova kri vrnila zdravje in življenje.

Največ krvodajalcev, izračunano v procentih na število zaposlenih, prihaja že vrsto let iz delovne organizacije

IMP Livar d.o.o., Ivančna Gorica

IMP Tovarna armatur d.o.o., Ivančna Gorica in

Cisterijanske opatije Stična.

Zahvalna listina, ki so jo prejele omenjene delovne organizacije, naj bo simbolična zah-

Gospa Marija Jesih izroča pohvalno listino predstavniku OŠ Dobrepolje

vala vodstvenim in vsem delavcem delovne organizacije za razumevanje ter moralno in fizično podporo pri organizaciji krvodajalskih akcij.

Predstavniki Rdečega križa leto za letom prihajajo na šole s prošnjo, da za izvedbo krvodajalske akcije odstopijo ustrezno število učilnic. Vedno z razumevanjem in prijazno sprejeti delavci RK lažje odpirajo vrata začetnih modrosti in se prav zato vedno vračajo z isto prošnjo, zato Območno združenje Rdečega križa podeljuje zahvalno listino šolam:

Osnovni šoli Louisa Adamiča Grosuplje
Osnovni šoli Ferdo Vesel Šentvid pri Stični in
Osnovni šoli Dobrepolje

Predstavniki omenjenih šol se zavedajo, da je krvodajalstvo skupna akcija, ki vsem nam zagotavlja boljše zdravstveno varstvo, to pa pomeni, da se prenekateri bolniki prej vrnejo med svoje in na delovna mesta.

Anica Kovačič iz Ivančne Gorice je prejela zahvalo RK. Bila je dolgoletna članica odbora KO RK Ivančna Gorica in večkratna krvodajalka. Pridobivanje krvodajalcev in njena nesebična pomoč pri organizaciji krvodajalskih akcij sta neprecenljivi.

Dve republiški priznanji RK Slovenije za humanost in dolgoletno plemenito delo pri zaščiti življenja in zdravja sta prejela po predlogu Območnega odbora OZ RK Grosuplje:

Lojzka Sever iz Ivančne Gorice, ki je dolgoletna predsednica KO RK Ivančna Gorica. Ves čas izjemno prizadevno sodeluje in pomaga pri organiziranju krvodajalstva v svoji občini. Zanesljivost in samozavesten nastop ji uspešno pomagata, da v občini Ivančna Gorica kljub težkim gospodarskim razmeram število krvodajalcev še vedno narašča in

Ivan Matko iz Žalne, ki je dolgoletni pred-

KRI REŠUJE ŽIVLJENJA

Dokler utripa srce, nihče ne pomisli, da življenje spodbuja kri, ki se pretaka po naših telesih, žlahtna rdeča tekočina, ki zaznamuje polnost življenja. In le človek da lahko kri človeku, ki jo potrebuje. kdor je spoznal, kako dragocen vir življenja je kri, zanj in za mnoge neznane druge, je stopil na pot humanosti, na pot, ki rešuje življenje.

Postanite tudi Vi krvodajalec - krvodajalka!

Območno združenje Rdečega križa Grosuplje organizira redno krvodajalsko akcijo na območju občin Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobrepolje. Odvzem krvi bo:

- v torek, 24. 11. 1998 -
Kulturni dom Ivančna Gorica - od 7. do 13. ure
- v sredo, 25. 11. 1998 -
Osnovna šola "Ferdo Vesel" Šentvid pri Stični - od 7. do 12. ure
- v četrtek, 26. 11. 1998 -
Osnovna šola "Louis Adamič" Grosuplje - od 7. do 13. ure
- v petek, 27. 11. 1998 -
Osnovna šola Dobrepolje - od 7. do 12. ure

Hvala vsem, ki ste in boste darovali kri in s tem mnogim vrnili zdravje in rešili življenje.

OBMOČNO ZDRUŽENJE RDEČEGA KRIŽA GROSUPLJE

sednik Krajevne organizacije RK Žalna. Vsa leta se izjemno prizadevno vključuje v pridobivanje predvsem mladih krvodajalcev in vsestransko pomaga pri organizaciji. S svojim pozitivnim pristopom je RK v veliko pomoč, mladim pa spoštljiv vzgled.

Zahvalne listine in priznanja je podeljevala predsednica Območnega združenja RK Grosuplje Marija Jesih.

Program je povezovala Simona Zorc-Ramovš, večer pa je popestril Stiški kvartet s svojimi kvalitetno odpetimi pesmimi, na harmoniko je igral Uroš Vozel, pesmi o krvodajalcih je deklamiral Sašo Vozel, glasbeni konec našega druženja pa je zaključila folklorna skupina Vidovo iz Šentvida pri Stični, ki je s svojim nastopom navdušila številne udeležence pro-

slave.

Proslave sta se udeležila župana občin Ivančne Gorica in Grosuplje ter predstavnik občine Dobropole, ki so s svojo prisotnostjo podelili pomembnost podeljenih priznanj in zahval s področja krvodajalstva.

Prijetno razpoloženi smo zaključili večer ob skromni zakuski v sejni sobi občine Ivančna Gorica, ki nam je v ta namen prijazno odstopila svoje prostore.

Bodite ponosni vsi dobitniki zahval in priznanj; mi vam še enkrat čestitamo, zahvaljujemo pa se tudi vsem udeležencem proslave, ki so s svojo prisotnostjo počastili ta dan.

**OBMOČNO ZDRUŽENJE RDEČEGA
KRIŽA GROSUPLJE**

Bazmišljanje ob šolski reformi

Ob dogodku, kot je svečano odprtje vrtea in prizidka šole, je človek resnično vesel, saj je bil tako udejanjen konsenz med nami, občani kot sofinancerji s samoprispevkom", občinskim svetom, občinsko upravo, vodstvom šole in samo državo. Ko opzuješ nove, lepe in udobne prostore, si ne moreš kaj, da ne bi pomislil na vse napore, znanje in vztrajnost ljudi, ki so se trudili za realizacijo tega projekta, zato vse čestitke vsem akterjem!

Ob tem pomislim na vse delavce ustanove, malčke, otroke, ki bodo prej ali slej doživljali šolsko reformo, ki se pripravlja že nekaj časa in o kateri še niso dosežena soglasja vseh potrebnih strokovnih, kulturnih in duhovnih pripravljavcev. Sprašujem se, koliko smo o zadevi seznanjeni mi, starši? Ali nas sploh obravnavajo kot resne partnerje pri pripravi tako pomembnih sprememb? Se Ministrstvo za šolstvo, ki je tudi pričelo z reformami, zaveda, da ne živimo več v enoumju, ampak v demokraciji - res bolj na papirju kot v resnici in da predstavljajo mnenja staršev še kako pomemben člen v skupni postavitvi nečesa novega v zvezi s šolsko reformo?

Spomladi, leta 1996, je državni zbor sprejel sveženj šolskih zakonov, v katerih pravice staršev niso dovolj upoštevane. V Nacionalnem kurikulumnem svetu že dolgo časa poteka vroča tema o prenovi osnovne šole pri nas, predvsem so velika neskladja med zagovorniki idej, da se uvede večji poudarek na vzgojnih in duhovnih vsebinah in tistimi, ki so proti temu. Zanimivo je tudi to, da se zelo hiti s temi prenovitvami, to je uvedba devetletke, katere prve poizkuse bodo izvedli že v prihodnjem šolskem letu. Zakaj tako hitenje? Predmetnik mora menda potrditi še strokovni svet, spremembe bodo gotovo povzročile veliko problemov tudi učiteljem, saj verjetno pretok informacij ni dovolj velik, nato pa pridemo na vrsto tudi

starši. Bodo upoštevali naše reakcije, ali bomo sploh reagirali, se upali na glas povedati svoje mnenje?

Nam, staršem, gotovo ne sme biti vseeno, kakšna bo šola v prihodnje in imamo vso pravico, da jo nadzorujemo. V šoli naj bi nadaljevali vzgojo, ki jo otroci prejema doma, jo podpirali in nenazadnje tudi dopolnjevali. Poleg izobraževanja naj šola nudi tudi osnovni poduk o vrednotah, kot so spo-

štovanje, poštenje, solidarnost, odgovornost za svoja dejanja in druge, čut za narodno zavestnost. Spodbuja naj samoiniciativnost in optimizem! Seveda pa morajo to najprej izžarevati učitelji, pred tem pa mi, starši! Če hočemo v Evropo, se bomo morali tudi na tem področju prilagoditi evropski zakonodaji, kjer posebne konvencije o človekovih pravicah točno opredeljujejo izvajanje programov vzgoje in izobraževanja in so pravice staršev opredeljene tako, da mora država upoštevati njihovo versko in filozofsko prepričanje.

Kar nekaj staršev nas je v Dobropolju, ki smo imeli in še imamo svoje otroke v takšni šoli, ki jih deklarira, to je gimnazija Želmlje. To je šola, kjer se počutijo prijetno in koristno ne le dijaki, ampak tudi pedagogi in starši, ki prihajamo tja. To je prostor, kjer z zaupanjem pustiš svojega otroka in si prepričan, da bo poleg znanja pridobil in spoznal tudi prepotrebne življenjske smerice. Vse se dela zelo resno, vendar v zraku valovi optimizem, dobra volja in odgovornost za svoja dejanja.

Kaj lahko storimo starši v tem času, ko se spreminja šolska zakonodaja?! Menim, da moramo storiti več v smislu izražanja javnega mnenja, saj je šola preveč resna zadeva, da bi odločali o njej drugi in ne upoštevali mnenja staršev! Predvsem pa morajo pri tem sodelovati vse strokovne, kulturne in duhovne sile, pri končni odločitvi pa bi moral biti dosežen konsenz celotnega naroda. Kakršna bo namreč šola, taka bo podoba slovenskega naroda v prihodnje!

Tina Shawish

Nekaj naukov II. svetovne vojne

Priznati moramo, da državljanska vojna v Sloveniji še ni končana. Kaže, da se je nekakšna hladna državljanska vojna spet začela. Izgleda, da danes hočejo nekateri zamolčati in pozabiti bližnjemu nam zgodovino. Pozabljajo na razloge za bratomorno vojno.

Na slovenskem je med drugo svetovno vojno divjala sicer omejena in danes še očitno nepozabna bratomorna vojna. Razlogi zanjo so bili podani in uveljavljeni veliko let pred ustanovitvijo Osvobodilne fronte. To bi sicer nekateri zelo radi dokazali, pa jim ne gre preveč dobro od rok.

Pred vojno sta liberalni in klerikalni ta-

bor imela zelo različne poglede na ustroj države in življenja. Ta dva filozofska in politična vidika sta si bila nasprotna, v nekaterih točkah celo sovražna. Klerikalni tabor je bil bolj vpliven kot liberalni.

Delavstvo (hlapci, težaki) so živeli v zelo težkih razmerah. To so bila plodna tla za KPJ. Le ta je obljubljala boljše življenje. Sami vzroki za začetek druge svetovne vojne so vsekakor bili zunanji in neodvisni od Slovencev. Vendarle pa so bili vzroki za bratomorno vojno notranji.

Ko se je napredni tabor postavil v boj proti okupatorju, sta se slovenski kler in klerikalne vodje postavila na nasprotno stran. Razlog pa je bil strah in bojazen za izgubo ob-

lasti. Zapeljali so številne Slovence, ter sprejeli okupatorjevo orožje. S tem so postali objektivno izdajalci lastnega naroda. Ali drugače povedano, za lastni blagor so prodali narodove interese.

In kar je še huje, prodali so obstoj lastnega naroda. V svoji presoji so se zmotili in mnogi Slovenci so krvavo plačali to njihovo zmoto.

Ugotoviti moramo, da se niso borili za blaginjo Slovenije in Slovencev, ampak so se borili z roko v roki z okupatorjem. Ta pa je vsekakor hotel Slovence zbrisati z obličja zemlje.

Abraham Lincoln je dejal: "Če suženjstvo ni narobe, potem ni nič narobe", in če parafraziram Abrahama Lincolna in ga prevedem na naše razmere in v slovenščino: "Če izdaja lastnega naroda ni greh, potem nič ni greh."

Sprave ni in je tudi še dolgo ne bo. Najprej bi se moral začeti proces pomiritve. Ko bodo ob vseh državnih praznikih visele državne zastave povsod in vedno, bo to dober začetek. To bi bil začetek za pomiritev in oddaja časti tej državi.

Takšni smo, kot da bi se te države sramovali. Ko se bomo naučili živeti s to

svojo zgodovino, bomo prižgali svečko pri obeh spomenikih padlih med vojno. Pri obeh taborih padlih bomo morda počasi doumeli in bili tako na poti k spravi. Zgodovini bi na ta način prepustili težke čase.

Tako pa danes vojna v Sloveniji na nek način še traja. Moramo sami doumeti, da so voditelji, ki so zapeljali ljudi, po porazu pobegnili preko meje. Pustili pa so rajo na čistini, da tudi za njih v njihovem imenu plača krvni davek v roških jamah.

Zmagovalci pa so s tem postali tragični junaki našega časa. Nekateri ljudje pač ne vidijo pravih vzrokov. Z izgubo zgodovinskega spomina nočejo dojeti pravih vzrokov za pretekle dogodke. Razna združenja kot so ob lipi sprave, Nova slovenska zaveza, Svobodni partizani in podobno, so z vodstvom slovenske rimokatoliške cerkve glasniki novih delitev.

Pravi patriotizem torej menjajo za zaplotniški ceneni nacionalizem, le ta pa nam ne more biti v čast. In to v veliki večini ljudje, ki so komunizem na naših tleh opazovali od zunaj in to dolgih 50 let. Sedaj nas pa ti isti učijo, kaj je komunizem bil. Tisti, ki smo ga pa osebno preživeli, pa naj bi bili tihi. Svašta!!

Zvonimir Zabukovec

Pisma bralcev

Cerkvena poroka v Želimljah

Rahlo deževna sobota v septembru. Pred sv. Vidom v Želimljah smo zbrani sorodniki in prijatelji, da pospremimo dva mlada človeka potrditi sveti zakon pred Bogom. Sprejme nas zelo prijazen in preprost starejši župnik.

Maša s pridigo in poročnim obredom poteka v prijetnem, toplem vzdušju in človeku se zdi, da sploh ne ve, kdaj je minilo. Ker gospod župnik trenutno nima ministrantov, vse delo opravi sam. Po končani maši smo vsi svatje prisrčno povabljeni v skromno, a prelepo župnišče na kozarček vina (tistega od zidu, pravi g. župnik) in pecivo.

Vse goste lastnoročno postreže, vmes pa razdira šale in pripoveduje vice, da se vsi od srca nasmejemo. Novopečenima zakoncema izroči tudi darilo.

Od njega veje neizmerna toplina, prijaznost in preprostost, tako da bi ga človek

kar poslušal.

Ko odhajaš od takšnega človeka – duhovnika, ti je toplo pri srcu in rad obujaš srečanje z njim, vendar ne zaradi krofov in vina.

Bil sem že na veliko cerkvenih porokah, vendar, žal, ni povsod tako.

Poročno slovesnost opravijo šablonsko – hladno, pokasirajo (prostovoljne prispevke nikoli ne pozabijo) denar, kot se temu reče in kolikor se pač lahko potrudijo, prijazno poslovijo. Čeprav so ponekod župnišča kot hoteli, svatov ne povabijo, razen nekaterih, za njih bolj vernih izjem.

Trdno so usidrani na svojih stolčkih in vladajo. Ukvarjajo se s politiko in podobnimi, njim neprimernimi rečmi, kajti oni imajo vedno vse prav.

Zato gospod želimeljski župnik in vam podobni stanovski prijatelji, še mnogo let zdravih in duhovno bogatih v vašem poslanstvu, kajti tudi Sveto pismo pravi: "Veliko jih je bilo poklicanih, malo izbranih."

Janez Klinc

Zbiranje komunalnih odpadkov

Z mesecem avgustom letošnjega leta je Javno komunalno podjetje Grosuplje pričelo z deponiranjem komunalnih odpadkov na začasnem odlagališču v Špaji dolini. S tem smo izpolnili dogovor s krajanji vasi Gatine, Spodnjega Blata in Spodnjih Duplic, da s 31. julijem, 1998 prenehamo z odlaganjem odpadkov na stari deponiji v Stehanu. Poudarili bi radi, da so priprave na selitev in pripravo začasnega polja potekale le dva poletna meseca, da smo takoj po prenehanju odlaganja na stari lokaciji pričeli tudi s končno sanacijo starega odlagališča in ga večinoma že sanirali. Sanacija obsega oblikovanje površinskega pokrova in telesa deponije, prekrivanje s čim bolj vodotesno zemljino, humiziranje in zatravitev.

Izgradnja začasnega polja na novi lokaciji deponije v Špaji dolini nam omogoča odlaganje za obdobje enega leta. Zato so aktivnosti pri pripravi in izgradnji dolgoročnega odlagalnega polja v polnem razmahu. Sedaj smo že odkupili večino potrebnih zemljišč, pripravili vso potrebno prostorsko dokumentacijo, v izdelavi je projekt za pridobitev gradbenega dovoljenja, ki naj bi ga predvidoma pridobili še v letošnjem letu. V letošnjem letu nameravamo izbrati tudi izvajalca za izgradnjo deponije. Gradnja bo potekala v naslednjem letu.

Ker trenutno deponijski prostor na deponiji omejen in ne dopušča kopičenja večjih kosovnih odpadkov, ki se slabo kompaktirajo in zahtevajo velike količine prekrivnega materiala, smo prisiljeni, da začasno prenehamo z odvozom le-teh.

Vse občane občine Dobrepolje prosimo, da z razumevanjem sprejmejo naš ukrep in jih naprošamo, da kosovne odpadke začasno hranijo na svojih domovih.

Ko bo odlagalno polje zgrajeno, pa bomo ponovno organizirali odvoz kosovnih odpadkov.

Javno komunalno podjetje Grosuplje

Mladinska

Včasih si človek želi
biti sam brez vseh ljudi,
biti sam brez vseh stvari,
biti sam brez vseh skrbi.
In vse to se mu res zgodi!
Je brez ljudi, brez stvari
in sam v temi brez luči.

Pa se tako na poti hitro izgubi
sreča sebi sovražne ljudi.
Takrat zopet roke k Bogu steguje,
ga prosi, mu svoje grehe izpoveduje.
In Bog mu vse odpusti
in mu še naprej lepo življenje želi,
ki pa nikoli ni brez križev in skrbi,
ker bi bilo potem preveč lepo
in človek ne bi znal nič ceniti,
se ničesar veseliti in ničesar čutiti.
Kjer živel bi ...

Melitka Križman

CITAT: "Nikdar nas ničesar ne bo
osvobodilo napora, da bi postali
ljudje."

Paul Chauchard

"Ljubezen je moč, ki ustvarja
ljubezen."

(Erich Fromm)

PREDSTAVITEV KNJIGE

dr. John Gray: "Moški so drugačni, ženske
tudi!"

"Moški so drugačni, ženske tudi" je
knjiga dr. Johna Graya, ki govori o tem,
zakaj med moškim in žensko nenehno
prihaja do nesporazumov in preprirov,
čeprav moški ljubi žensko in ona ljubi
njega. Poleg tega, da nam knjiga nudi
odgovor na to vprašanje, nas nauči tudi,
kako te prepire in nesoglasja razumeti in
preprečiti.

"Knjiga je napisana živo, kot zanimiva
pripoved o razcvetu ljubezni in o tem, kako
si razlagati izjave partnerja, za katerim
pogosto stoji popolnoma drugačen pomen,
kot bi pričakovali. Razkriva nam skrivnost
zrelega sožitja, uspešnih medsebojnih

odnosov in komunikacije med partnerjem
ob upoštevanju njihovih različnosti. Z njeno
pomočjo lahko hitro in učinkovito
izboljšamo medpartnerske odnose, saj je
knjiga uporaben priročnik ali "učbenik,
poln zanimivih zgodb iz vsakdanjega
življenja in konkretnih nasvetov za bolj
neodvisne, ustvarjalne in ljubeče odnose
med spoloma."

Čeprav je knjiga namenjena predvsem
zakoncem, je zanimiva tudi za tiste, ki še
ne živijo v resni zvezi, se pa zanimajo za
nasprotni spol, za njegove značilnosti in
njegov način doživljanja sveta, dogodkov in
čustev. Tisti, ki boste prebrali to knjigo, se
boste gotovo izognili marsikateremu
nepotrebnemu prepiru, saj boste vedeli,
kako vašo trditev ali mnenje razume
pripadnik nasprotnega spola; verjeli ali ne,
včasih ravno nasprotno kot želite povedati
vi. Knjiga je zaradi svoje aktualne, zanimive
in s primeri iz vsakdanjega življenja
popetrestre vsebine, gotovo vredna branja.

Naj za primer Grayevega razmišljanja
zapišem nekaj njegovih zanimivih
ugotovitev:

* Pogosto ženska ne želi nič drugega kot
posredovati svojemu partnerju, kaj vse se je
pripetilo čez dan. Moški pa domneva, da
mora pomagati pri reševanju njegovih
problemov in jo neprestano prekinja z
nasveti. Ne ve, da s tem vse pokvari.

* Prav tako kot moški najde zadovoljstvo,
če problem reši v vseh podrobnostih, se
ženska sprosti tako, da govori o vseh
podrobnostih problemov, ki jo težijo.

* Moške motivira spoznanje, da so
nekomu potrebni; ženske pa vzpodbudi in
okrepi zavest, da nekdo skrbi zanje.

Janez Tomšič

RES JE, NISMO VEČ V NEVARNOSTI, DA BI POSTALI SUŽNJI, LAHKO PA POSTANEMO ROBOTI

(Adlai Stevenson)

Z mislijo, ki sem jo navedel v naslovu, bi
se lahko le delno strinjal. Po mojem
mnenju bi se morala glasiti nekoliko
drugače, in sicer: Res je, nismo več v
nevarnosti, da bi postali samo sužnji, lahko
pa postanemo tudi roboti.

Suženj je tisti, ki se ne more svobodno
odločati o svojih dejanjih. Ob tej definiciji
bi marsikdo dejal, da torej sužnja dejansko
več ni, saj živimo v demokraciji, kjer lahko
vsak dela, kar želi, seveda v skladu z
družbenimi pravili in normami. Res je, da
ni več sužnja v tem pomenu besede. Je pa

vse več ljudi, ki zaradi ekstenzionalnih kriz in
osamljenosti postajajo sužnji alkohola,
mamil, mnogi postajajo sužnji televizije,
medijev, politike, družbe in sužnji samega
sebe, svoje kariere, svojega dejansko
nedosegljivega ideala. Hujše kot biti suženj,
pa je biti robot; biti zgolj stroj, brez čustev,
brez občutkov, se pravi ne biti človek
oziroma celovita osebnost. V daljnji
preteklosti smo poznali sužnje. V
polpretekli zgodovini smo bili roboti,
podrejeni totalitarnemu sistemu in
njegovim idejam.

Kaj pa danes? Glede na tako pravično
demokracijo, ki jo (kot mnogi trdijo)
imamo, bi morali biti popolnoma svobodni
in nezasužnjeni. (Ne)uspešen šolski in
vzgojni sistem bi nam moral zagotoviti
zdrave, z ideologijo neobremenjene,
odgovorne in, kar se tiče omame, pozitivno
opredeljene ljudi. Kot vsi vemo, temu ni
tako. Dandanašnji smo ljudje vse bolj sužnji
in roboti hkrati. Zakaj tako in ne obratno?

Kje iskati vzroke? Je vzrok za to naša
neprimerna vzgoja in silna želja po Evropi,
ki z drugim prinaša v naš narod tudi
liberalizem, nezainteresiranost, neke vrste
melanholijo? Odgovorov je gotovo veliko,
pa vendarle ... In za konec vas vprašam: Kam
nas bo vse to pripeljalo v prihodnje???

Janez Tomšič

Smeh je zdrav

Dve ženi se pogovarjata v čakalnici pri
zobozdravniku. Prva pravi: "Veš, moški so
kot zobje; dolgo moraš čakati, da jih
dobiš, potem ti pogosto povzročijo
težave in bolečine, ko pa jih ni več,
ostane za njimi luknja."

***

Dobrovoljen pijanček na glas razmišlja:
"Če si pijan, te vsakdo vidi, če si pa žejen,
nihče ne opazi!"

***

Zakaj imajo barke ponavadi ženska
imena?" vpraša neki potnik lastnika ladje.
"Zato, ker zahtevajo dražjo opremo in jih
je težko krmariti."

Družinski kotichek

(nadaljevanje iz prejšnje številke)

Starši lahko pomagamo otroku za pridobitev zaupanja in samospoštovanja z izjavami, kot so:

- povedal ti bom resnico;
- do tebe bom odkrit in ti si lahko odkrit do mene;
- pomagal ti bom zadovoljiti tvoje potrebe;
- nisem popoln in tudi od tebe ne pričakujem, da si;
- pri meni si na varnem.

Če hočete ustvariti atmosfero zaupanja, se morate izogibati neprijetnih presenečenj, kot na primer, da pripeljete otroka k zdravniku, ne da bi mu povedali, kam ga peljete. Ne spreminjajte pravil, ne da bi vnaprej opozorili na spremembe. Ne dajte mu protislovnih sporočil, na primer, da rečete, da niste jezni, pri tem pa ton vašega glasu in govorica telesa povedo, da ne more zaupati vašim besedam. Vaš odgovor bo bolj zaupanja vreden, če priznate svoja čustva in pojasnite, da jeza ni usmerjena nanj, ampak je posledica problemov v službi ali česa drugega.

Zapomnite si, da drugim lažje vcepite samospoštovanje, če cenite sami sebe. Nikoli ni prepozno, da se tega naučite. Samospoštovanje je priučena spretnost, tako kot izražanje ljubezni, zato poskušajte spremeniti tudi sebe, tačas, ko spreminjate svojega otroka.

Realna, uveljavljena pravila

Pravila dajejo otroku občutek varnosti. Če ve, kaj se od njega pričakuje in kaj je dovoljeno, ima varne meje, znotraj katerih lahko občuti svobodo in neodvisnost. Vendar pogosto naletimo na starše, ki poskušajo postaviti preveč pravil, ali pravila, ki niso realna. Ogledimo si pravila za postavljanje pravil:

1. Pravilo mora biti primerno starosti vašega otroka. Od triletnega otroka ne morete pričakovati, da bi vsako jutro pospravil posteljo. Primernejše pravilo za triletnega otroka je, da mora potem, ko se je nehal igrati, vrniti igračke tja, kjer jih je vzel.

Pričakovati morate, da bo tudi pri izpolnjevanju te naloge še potreboval prijateljsko opominjanje in pomoč.

2. Pravilo mora biti razumljivo. To lahko preizkusite tako, da otroka prosite, naj pravilo ponovi in razloži, kaj zanj pomeni. Otrok mora vedeti, kdaj prekrši pravilo. Če je pravilo dolgo, zapleteno in preveč nadrobno, obstaja možnost, da ga ne bo niti razumel niti ubogal.

Pravilo pa lahko tudi preveč poenostavite in ga tako obsodite na neuspeh.

(se nadaljuje)

Zaposlimo

2 delavca v mizarški delavnici s srednješolsko izobrazbo.

Informacije po telefonu 787-223 ali na domu.

MIZARSTVO MUSTAR, Kompolje 73

Iz Društva Konrad Piko upokoјencev

Na naši seji, sedmi po vrsti, smo razpravljali o imenovanju štirih podpisnikov našega žiro računa, ker smo spremenili žig in ime društva. Prej je bilo Društvo upokoјencev Videm Dobropolje, zdaj pa je Društvo upokoјencev Dobropolje. Na Agenciji za plačilni promet (prej SDK) so natančni in moramo nabaviti vrsto dokumentov in jih poslati na njihov naslov.

Naslednja točka je bila kulturni program, trgateg v Ložah, ki je kar lepo uspela, saj nas je bilo 28 in še 12 iz Ljubljane. Hrane in pijače je bilo dovolj in tudi dela, pa še veselo je bilo, saj nam je igral Jože Zevnik - tam in še na poti domov. Nekateri so bili veselo razpoloženi, drugi pa malo utrujeni. Tudi nakupovalni izlet v Lenti je bil uspešen. Bilo je 23 naših udeležencev in še 9 iz Ljubljane. Čeprav nas je bilo bolj malo, smo vseeno šli, saj nam je Vinko šel "na roko".

Pa še nekaj o našem martinovanju, ki bo 14. novembra ob 7. uri zvečer. Cena bo 1100 tolarjev. Lepo vabljeni, za veselo razpoloženje bo poskrbel harmonikar.

V načrtu imamo še nakupovalni izlet v Celovec v Avstrijo, ki bo 3. novembra in nakupovalni v Vrtojbo v Italijo, ki bo 21. novembra. Tam so znane trgovine s sladkarijami, konfekcijo in hrano. To bo naš zadnji izlet letos.

Žal moram spet poročati o katastrofi v našem domu. 7. oktobra smo imeli v domu spet vodo, kar 25 cm je bila visoka. Treba se bo resno zavzeti za novi dom, ker v sedanje prostore ni več vredno vlagati denarja. Kaže, da vode ne bomo ustavili. Letos smo imeli v domu vodo že drugič.

Približujejo se volitve v občinske organe, to je za župana in svetnike. Volili bomo tistega župana, ki nam bo pomagal do novega doma in bo imel posluš za nas in bo svoje obljube tudi izpolnil. Ponavadi bolj obljublja, potem pa obljub ne izpolnijo. V prihodnjem štiriletnem obdobju bo potrebno vse pripraviti za gradnjo. To je želja nas vseh. V tem domu ni problem le voda, ampak tudi premajhni prostori in stopnice. Ljudje pravijo, da bi se udeležili naših srečanj, če ne bi bila v kleti, kamor je treba po stopnicah. Mnogi hoje postopnicah ne zmorejo več. Imamo torej veliko utemeljenih razlogov in želimo, da nam da župan zagotovilo za gradnjo novega doma še pred volitvami.

Ob koncu se moram zahvaliti našemu upokoјencu Frenku Godcu s Ceste za izdelavo tako lepega novega križa za vas Cesto na poti proti Sv. Antonu. V nedeljo je bil križ že blagoslovljen. Precej časa je minilo, odkar je stal prejšnji križ, zdaj imamo, po zaslugi Frenka, novega. Vaški odbor vasi cesta se mu še enkrat lepo zahvaljuje.

Razstava malih živali

V Velikih Laščah je bila 19. in 20. septembra letna razstava društva gojiteljev malih pasemskih živali. Organiziralo jo je društvo s svojimi člani. Razstavo sta finančno podprli Občina Velike Lašče in Občina Dobropolje. Na razstavi je bilo 160 kuncev, 70 komadov perutnine in 30 golobov ter nekaj kanarčkov, papig, grlic in eksotov.

Sama razstava je bila v sklopu živinorejske razstave. Glede na to, da v tem času kunci menjajo dlako, ptice pa perje, sama razstava ni bila ocenjevalno tekmovalnega značaja.

Zaradi slabega vremena bi razstava morala biti en teden prej, vendar je ta dobro uspela in privabila veliko gledalcev in obiskovalcev. Otroci so imeli vstop prost. Poleg razstave smo imeli tudi srečelov. Dobropoljski godbeniki so nam posodili svojega "jurčka", kjer smo prodajali jedačo in pijačo. Uspeh razstave je bil ugoden tako po finančni kot po obiskovalski strani. Predsednik društva Franci Adamič ter tajnik društva Ludvik Hren sta zadovoljna z ustvarjenim.

Pohvale so deležni vsi člani društva, ki so prostovoljno sodelovali pri pripravi te prireditve. Za naslednje leto pa bo potrebno dodati k razstavi še nekaj, da bo bolj zanimiva ter bo privabila še več obiskovalcev. Pričakuje se tudi večje število živali. Torej, na svidenje ob letu dni.

Zvonimir Zabukovec

ZAHVALA

V imenu Društva gojiteljev malih živali Velike Lašče in Dobropolje se zahvaljujem za dobitke, ki so jih prispevali (darovali) Jože Padar, Tomaž Strah, Stane Škulj – Stolarna, Trgovina Lučka, Gostilna Brdavs.

Tone Erčulj

so si lahko ogledali prostor strojevodje in so lahko tudi pohupali s posebno ročico. V Velenju nas je po treh urah vožnje pričakalo in sprejelo pet Pik-Nogavičk za učence male šole, prvega, drugega, tretjega in četrtega razreda.

Vodile so nas do delavnic v mestnem otroškem igrišču. Učenci so se družili s taborniki, se spuščali po zavitem toboganu, izdelovali majhna padala, izdelovali obris Pike Nogavičke iz koruznih in bučnih semen na kosu kartona, se igrali košarko, izdelovali letala iz kartona itd.

Pike Nogavičke so zatem odpeljale učence drugih, tretjih in četrth razredov k velenjskemu gradu, kjer so si ogledali razstavo mastodonta, rudniških rov in afriško zbirko mask in glasil.

Zelo malo časa pa je ostalo za obisk delavnic v Rdeči dvorani, kjer so se otroci preizkusili v otroškem fitness studiu, šli v Pikino lepotilnico. Žal pa ni bilo časa, da bi se preizkusili v krašenju in barvanju steklenih kozarcev, izdelovanju prtičkov, plezanju po umetni steni itd.

Vsako leto ima Pika tudi humanitarni značaj. Letos je povabila otroke, da pobrskaajo po svojih predalih, žepih, poličkah ter zberejo "pozabljene" kovance in jih prinesejo v "PIKIN ŠPAROVČEK" ter s tem pomagajo pri nakupu igral za invalidne otroke. Zbrali so preko 300 kg kovancev in veliko papirnatih bankovcev.

Kljub vsemu smo se zadovoljni vrnili na vlak, ki nas je odpeljal Dobropolju naproti.

Ob koncu bi se rad zahvalil vodstvu šole ter učiteljem spremljevalcem, ki so pomagali pri realizaciji izleta. Iskrena zahvala velja tudi obema šoferjema avtobusov ter

Obisk Pikinega festivala v Velenju

Vsako leto poteka v Velenju v drugi polovici septembra največja otroška prireditev v Sloveniji, Pikin festival, posvečen priljubljeni književni junakinji Piki Nogavički. Omenjena otroška prireditev traja osem dni in letos poteka že devetič.

Letos so si Pikin festival ogledali tudi učenci razredne stopnje PŠ Dobropolje in njenih podružnic iz Ponikev, Kopolj in Strug ter učenci iz male šole.

Otroci so težko pričakovali sredo, 23. septembra, dan izleta v Velenje. Veliko doživetje je bilo za učence, da smo šli s posebnim vlakom. Po dolgem, dolgem času je na odseku železniške proge Predstruge - Grosuplje in obratno zopet vozil zaradi nas potniški vlak. Pravo doživetje za otroke je bilo, da

Ena izmed delavnic je bilo tudi druženje s taborniki in petje taborniških pesmi.

voznici in voznikom kombijev, ki so pomagali pri prevozu otrok na železniško postajo in pri prevozu domov.

Veliko zahvalo namenjam tudi Slovenskim železnicam pri organizaciji prevoza otrok ter organizatorjem Pikinega festivala v Velenju za brezhibno organizacijo.

Sam sem si ogledal tudi zadnji dan Pikinega festivala, ki se vsako leto zaključuje s Pikinim dnem. Takrat zaprejo Pikine delavnice, skozi mesto pa poteka Pikina parada, ki se zaključuje v Rdeči dvorani. V sprevedu na konju srečamo ta dan tudi Piko Noga-vičko na konju.

Organizatorji so ob zaključku letošnjega festivala povabili obiskovalce na prihodnji, jubilejni 10. Pikin festival, ko bodo pripravili tudi veliko torto.

Matej Kalan

Z vlakom smo se odpeljali v Velenje na Pikin festival. Nato smo šli v Pikino delavnico, ker smo delali okraske in tudi igrali smo se. Potem smo šli iz delavnice na igrišče, kjer smo se spet igrali in delali. Dan je hitro minil in zvečer smo se z vlakom odpeljali nazaj v Predstruge.

Natalija Fink, 1.a, Videm

V sredo smo šli v Velenje na Pikin festival. Peljali smo se z vlakom. Ko smo prišli v Velenje, smo šli v delavnice. Delali smo lutke, čarobne paličice in ogrlice. Barvali smo tudi lončke. Iz delavnic smo šli na igrišče. Tam smo se igrali na toboganu. Dan je hitro minil. Z vlakom smo šli domov. Domov smo prišli zvečer. Bili smo veseli.

Petra Klinc, 1.a, Videm

VERZI NA NAGROBNIKI

Kulturni dan malo drugače

Jesenski čas kar sili človeka, da si postavlja neka vprašanja, ki drugače ne pridejo v ospredje. Vsak list, ki se utrne z drevesa, govori o minljivosti, zrel sadež o zorenju za nekaj.

Umirajoča narava je učence petih razredov in njihovi mentorici spodbudila za obisk farnega pokopališča in izpis vseh verzov z nagrobnikov. Bili smo presenečeni nad tako lepimi in globokimi mislimi vklesanimi v spomenike. Iz njih odseva žalost, zahvala, predvsem pa prehod v Očetovo hišo, kjer ni več žalosti in trpljenja in kjer se ponovno snidemo. V tej luči tudi obisk pokopališč ne bi smeli voditi v črnogledost.

Začutili smo, da so grobovi kakor gredice, v katerih zorijo za božjo žetev semena večnosti.

Izbor verzov v izvirnem zapisu na temo snidenja poklanjamo namesto svečke vsem pokojnim faranom ob prazniku vseh svetih.

KRUTA SMRT NAS JE LOČILA
A KMALU NAS BO SPET ZDRUŽILA

*

Lahka naj ti bo zemljica!
Draga mamica na svidenje!
Počivaj v miru!

*

POČIVAJ V BOGU MAŠNIK VNET.
PREBLAGI SIN PRIJATLOM BRAT!
DOKLJER NE VIDIMO SE SPET
VESELI VSI TAM V JOZAFAT.

*

Trnjeva pot našega življenja

vodi tja –
kjer muke ni, kjer ni trpljenja!

*

KAR ZDAJ STE VI
TO BIL SEM JAZ
KAR ZDAJ SEM JAZ
TO ČAKA VAS

*

Le počivajte v miru blagi,
Večna luč Vam sveti naj;
Zdihovali bomo po Vas dragi,
Dok nas združi sveti raj.

*

K tebi gospod

*

BLAGOR JIM KTERI
V GOSPODU ZASPE
V SLAVI NEBEŠKI
SE TAM PREBUDE!

*

Slatko spavajte, starši in sestrice. Teško bilo je ločenje. Slajše moje bo združenje Nasvidenje vam kliče Vaša žalujoča hči in sestra
Ivanka

*

Kakor bučela si marljiva bila
žena skrbna, otrokom mati mila
ponižna in vselej postrežljiva,

naj zato duša večni mir uživa,
Daj bog kader iz groba vstanemo,
da se na desni strani snidemo!

*

Počivaj mlado srce blago,
saj enkrat bodeš zopet bilo,
V veselju, stanovitni sreči
se z nami bodeš spet združilo!

*

Prezgodaj oče, ste nas zapustili,
po vas premili srce hrepeni
edino nam tolažbo zapustili,
da vidimo zopet se nad zvezdami.

*

Jaz sem življenje in vstajenje

*

BLAGOR MU KI SE SPOČIJE
V ČRNI PRSTI V BOGU SPI

*

LEPŠE SONCE NJEMU SIJE
LEPŠA ZARJA RUMENI!

*

Nikar za nami ne jokajte!
Kar Bog stori vse prav stori.
V njegovo voljo se udajte,
saj sveto pismo govori:

“Na sveti

namenjeno človeku je trpeti
da se po smrti v raju veseli.”

Obudi jih, o Gospod, poslednji dan!

*

Oj preljubi starši
Ne žalujte za menoj,
Saj bo kmalu prišel čas
Ko bom prišel jaz po Vas.

*

V svetem raju se sprehajam
Vam naproti se smejim
Svojo roko Vam podajam
In k sebi vas želim.

*

Glej cvetlice že cvetejo
Tam, kjer ljubi sinek spi,
Pa tak dolgo naj cvetejo
Da ga angelj spet zbudi.

*

Milo kličem iz temne jame
Molite oj prijatli zame!

*

Dragi starši, oče in mati,
v miru sedaj tukaj spite
ter se v Bogu veselite,
Jesus Jožef in Marija
naj bo vaša tovaršija!

*

JAZ SEM VSTAJENJE IN ŽIVLJENJE:
KDOR VERUJE VAME,
BO ŽIVEL, TUDI ČE UMRJE
(Jn. 11. 25.)

Pripravili: Ema Sevšek in Slavka Mustar

Memorialni turnir na Vidmu

Priredili so ga nekdanji igralci rokometu v spomin na umrle člane: Andoljška, Puglja in Drobniča

Avtorjem ideje, da bi počastili spomin na tri najbolj znane, a danes, žal, že pokojne dobrepoljske organizatorje in igralce rokometu, velja vse priznanje.

Zamisel je bila izpeljana 20. septembra v obliki uvodne slovesnosti in dveh rokometnih tekem in je pomenila simbolno oddolžitvev trem organizatorjem in igralcem, ki so pustili neizbrisno sled v tej dolini in bodo živeli v spominu vseh, ki so jih poznali in preživljali z njimi športna šestdeseta leta. Videmsko igrišče je v tistih letih s svojimi rokometnimi tekmami dajalo svojevrsten športni utrip dolini in marsikdo je kasneje, ko ga ni bilo več čutiti, pogrešal značilno vzdušje, ki ga ustvarijo navijači ob napeti tekmi.

Šiferjeva pesem Med prijatelji je na prireditvi odmevala po igrišču in obujala med veterani in starejšimi gledalci spomin na umrle prijatelje, ki jih je združevala ljubezen do športa. Škoda, da zaradi nekoliko slabšega ozvočenja ni bilo mogoče slišati vseh lepih misli, ki so jih izrekli tajnik organizacijskega odbora za izvedbo turnirja Alojz Žnidaršič, župan Anton Jakopič in Tončka Pugelj, ki se je v imenu svojcev umrlih zahvalila vsem, ki so kakor koli sodelovali pri realizaciji tega memoriala.

Župan Anton Jakopič, ki je bil eden tistih, ki so v tistih letih navdušeno navijali za domače igralce, je v svojem govoru, v katerem se je zavzel za razvoj športa, ki naj bi po-

menil tudi združevanje ljudi, takole označil najbolj cvetoče obdobje rokometu v Dobropolju:

“Nedeljo za nedeljo smo navdušeno navijali za naše fante, ki so zmagovali in navduševali. V tistih časih je pravzaprav rokomet prevladal kot glavna športna disciplina pri nas. Ni še bilo asfaltiranega igrišča. Igralci so igrali na lešu, brački, kot smo ji rekli po dobrepoljsko in bili ob koncu tekme umazani kot dimnikarji, toda bil je ogenj in navdušenje ...

Današnji turnir je posvečen že pokojnim organizatorjem in igralcem iz tistega časa. Naj se jih na kratko samo spomnim. Velik športni navdušenec in tedanji ravnatelj šole gospod Ludvik Andoljšek je prav gotovo tisti, ki je bil duša in pobudnik razno raznih športnih aktivnosti v Dobropolju. Danes pogrešamo tako navdušenega in vsestransko aktivnega športnega animatorja. Poleg rokometu, kateremu je posvetil del svojega življenja, je v Dobropolju živelo še več drugih športnih disciplin, kot namizni tenis, odbojka, smučanje, in to za tiste čase, na zavirljivi višini. Vsi imamo še živo v spominu skoraj neubranljive močne “šuse”, žal, tudi pokojnega Staneta Puglja in njegov na-

smešek po uspešno zadetem голу. Naše gore list je tudi pokojni Jože Drobnič, ki se je kot športni delavec proslavil tudi v širšem slovenskem prostoru. Omeniti moramo še dva mlajša, a žal, že tudi pokojna rokometiša. To sta Ivko Strnad in Jože Blažič. Naj športni ogenj teh navdušencev navduši mlade Dobropoljce.”

Po lepem scenariju, v katerem so izročili Stanetovemu sinu Alešu v spomin športno majico številko deset, ki jo je nekoč nosil njegov oče, je delegacija veteranov skupaj z ženo Tončko odnesla na Stanetov njegov grob cvetje. Mlajša generacija dobrepoljskih in ponikovskih igralcev pa se je začela ogrevati za prvo tekmo. Dobili so jo ponikovski rokometiša. Zanimivost pa je bila vsekakor tekma veteranov z generacijo igralcev, ki jih je nasledila. Kot se “spodobi”, so zmagali mlajši, pa tudi veterani so se borili v pravem športnem duhu. Za ekipo veteranov so igrali: Zvone Tiselj, Pavle Perhaj, Marko Zupančič, Mirko Pernovšek, Jože Zevnik, Janez Zabukovec, Lojze Žnidaršič, Janez Verbič, Andrej Strehovec, Francelj Jakša, Andrej Ambrožič in Jože Miklič. Predstavljali so del ekipe, ki je začela igrati leta 1963.

M. Steklasa

Na sredini od leve proti desni: Tončka Pugelj, Igor Ahačevič (napovedovalec) in Lojze Žnidaršič

Rokometiša pred tekmo

Delegacija v sestavi Jože Miklič, Tončka Pugelj in Zvone Tiselj (najstarejši igralec) nese cvetje in sveče na Stanetov grob.

Športno društvo Dobrepolje

PRVENSTVO V MALEM NOGOMETU OBČINE DOBREPOLJE

2. in 5..KOLO JESENSKEGA DELA Z DNE, 3. in 4.10.1998

1. SKUPINA

ZAGORICA MOTOMAT – VODIČAR BRDAVS	1 : 2
BISTRO PIZZ. ADAM – OKREPČ. PRI ZORI	4 : 4
BRUHANJA VAS – VODIČAR BRDAVS	4 : 6
VODIČAR BRDAVS – OKREPČ. PRI ZORI	9 : 1
ZAGORICA MOTOMAT – BRUHANJA VAS	3 : 3

LESTVICA

1. VODIČAR BRDAVS	8	5	1	2	35 : 19	+16	16
2. BISTRO PIZZERIA ADAM	8	4	3	1	24 : 23	+ 1	15
3. OKREPČEVALNICA PRI ZORI	8	3	1	4	20 : 23	- 3	10
4. BRUHANJA VAS	8	2	2	4	18 : 27	- 9	8
5. ZAGORICA MOTOMAT	8	2	1	5	19 : 24	- 5	7

2. SKUPINA

ŠD PONIKVE – CESTA MLADI	1 : 4
PREDSTRUGE – KOMA 750	2 : 3
CESTA MLADI – KOMA 750	3 : 4
ŠD PONIKE – ZAGORICA	3 : 0 B. B.

LESTVICA

6. ŠD PONIKVE	8	5	1	2	21 : 13	+ 8	16
7. KOMA 750	8	5	0	3	26 : 19	+ 7	15
8. CESTA MLADI	8	5	0	3	18 : 14	+ 4	15
9. PREDSTRUGE	8	4	1	3	25 : 16	+ 9	12
10. ZAGORICA	8	0	0	8	6 : 34	-28	-1

OPOMBA: Ekipama Zagorice in Predstrug sta bili odvzeti točki zaradi neodigranih tekem!

NAJBOLJŠI STRELCI:

BLATNIK DUŠAN – 23, BABIČ VILI – 18, MULLER EROS – 18, STRAH MARKO – 15, STRAH MATEJ 15, STRNAD BOŠTJAN – 15, MOHORIČ IGOR – 13, KROITOROVIČ ĐOKO – 12, GRANDOVEC TONI – 12, ZABUKOVEC TOMAŽ – 12, NOVAK JOŽE – 11, ZEVIK MIRAN – 11, KUPLENK ALOJZ – 10, MUSTAR TONI – 10

Zaključeno je še eno občinsko prvenstvo v malem nogometu. Po kvaliteti najboljši do sedaj. Občinski prvak je ekipa Vodičar Brdavs, vice prvak pa ekipa Pizzeria Adam. Obe ekipi sta se uvrstili na medobčinsko prvenstvo v malem nogometu. O rezultatih tega pa bomo poročali naslednjič.

MESEC REKREACIJE 98

Mesec rekreacije se je pričel s sloganom "živimo zdravo za zabavo." Projekt podpira Zavod za šport in Ministrstvo za šport Slovenije. V ta projekt se vsako leto vključuje tudi Športno društvo Dobrepolje. Tako kot vsako leto je društvo organiziralo turnir trojk v ulični košarki in kros za vse kategorije.

TURNIR TROJK V KOŠARKI

Prijavljeno je bilo 9 ekip, večji del domačih. Zmagovalci so bili: 1. VOVK & VOVK, 2. KOMA 750, 3. FDGB.

Za popestritev prireditve je potekalo tekmovanje v metanju trojk. Prijavilo se je 15 tekmovalcev. Metali so tri različne žoge v času ene minute. Zmagovalec je bil Roman Zabukovec, ki je zbral 14 točk.

KROS

Kros je bil organiziran po čudoviti okolici Bruhanje vasi. Potekal je 4. 10. 1998. Teklo se je na dolžini 1200 m in 2200 m. Udeležba je bila skromnejša od pričakovanja, saj je bilo kar nekaj klicev iz različnih krajev Slovenije. Verjetno pa je bilo krivo – pred tem – izredno nestanovitno jesensko vreme. Kljub temu so bili vsi udeleženci krosa izredno zadovoljni. Ne smemo pozabiti pohvaliti tudi iz Bruhanje vasi, ki so bili najštevilčnejši.

REZULTATI

Člani nad 15 let:	1. NOSE MIRKO
	2. NOVAK MATJAŽ
	3. KASTELIC FRANCI
Dečki do 15 let:	1. KUPLENK MIHA
	2. CELARC TONI
	3. NOVAK ANDREJ
Deklice do 15 let:	1. ZUPAN MAJA
	2. IVANC SAŠA

ZIMSKA REKREACIJA

PONEDELJEK	19.00 – 20.30	ODBOJKA	MOŠKI, ŽENSKÉ
TOREK	19.00 – 20.00	AEROBIKA	ŽENSKÉ, MOŠKI
	20.00 – 21.30	NAM. TENIS	MOŠKI, ŽENSKÉ
SREDA	20.00 – 21.30	ROKOMET	MOŠKI – VETERANI
ČETRTEK	19.00 – 20.00	AEROBIKA	ŽENSKÉ, MOŠKI
	20.00 – 21.30	KOŠARKA	MOŠKI
SOBOTA	17.00 – 18.30	NOGOMET	MOŠKI
NEDELJA	14.30 – 17.00	KOŠARKA	MOŠKI – OBČ. LIGA

Aerobika se je pričela že v oktobru. Ostala rekreacija se prične v NOVEMBRU. Posebej vabimo na vadbo namiznega tenisa, saj je ta skupina najmanjša in je celo vprašanje same vadbe. Pogoje za vadbo ima ta skupina zelo dobre, saj so na voljo tri nove mize in ostali rekviziti.

Vadnina bo določena na osnovi števila obiskovalcev posamezne vadbe in jo bo vsak posameznik poravnal pri vodji vadbe.

Posebej vabimo študente in dijake, katerim ne bomo zaračunavali vadbine, vsak pa mora poravnati letno članarino športnemu društvu, ki znaša 2000 SIT.

Za konec bi pozval vse rekreativce, da se obnašajo v telovadnici disciplinirano in da se pred prihodom v telovadnico preobujejo v čiste športne copate.

Torej, "ŽIVIMO ZDRAVO ZA ZABAVO" preko celega leta.

Pripravil: Alojz Kuplenk

Črna kronika

26. 8. 98, ob 23. uri je domačin iz Kompolj prišel pijan domov in z namernim ropotom zbudil ženo iz trdnega spanca. Da z ropotom in vpitjem ni nameraval prenehati, je kazalo vse glasnejše vpitje, zaradi česar je bila potrebna intervencija. Ker je bil domačinu napovedan prihod policistov, se je umiril in odšel k počitku. Na ta večer pa ga bo še enkrat spomnil sodnik.

30. 8. 98, med 22. 35 in 23.20 je stanovalec enega izmed stanovanjskih blokov v Ponikvah ustrahoval prijateljico, s katero živita skupaj. To je počel s takšnim glasom, da je motil mir ostalih stanovalcev, ki so že bili pri nočnem počitku in ogrožal varnost sostanovalke. Ker mu je takšno obnašanje že v navadi, se bo srečal s sodnikom za prekrške.

19. 9. 98, ob 13.00 sta v Tisovcu obnovila dolgoletni spor sosedna sprva z besedami, nato pa je eden od njiju proti drugemu uporabil vile in z njimi udaril sosedo po glavi ter ga zabodel v hrbet. Poškodovani je bil odpeljan z vozilom prve pomoči v Klinični center, kjer so mu rane oskrbeli, nato pa ga poslali v domačo nego. Da se spori ne rešujejo na tak način, kaže opisani

primer, zaradi česar se spor samo pogloblja. Tudi prijava sodniku za prekrške ju ne bo pripeljala na pravo pot, če se ne bosta mirno pogovorila in rešila problem.

28. 9. 98, ob 18. uri so policisti intervenirali v zasebni stanovanjski hiši v Zdenski vasi, ker se domačin ne more sprijazniti z dejstvom, da ga je žena zapustila. Najbolj hudo mu je, ko je pod vplivom alkohola in takrat tudi izreče kakšno žaljivko in grožnjo, da bo temu naredil konec. Tokrat so temu naredili konec za ta dan policisti, ki so prijavo odstopili sodniku za prekrške.

28. 9. 98, ob 22.00 je domov v Predstruge prišel pijani mož. Svoj prihod je naznanil z vožnjo vozila po zelenici. Ko je bil s strani domačih opozorjen, da preneha z uničevanjem, je opozorilo sprejel in nejevoljno vrgel z bližnjega okna na tla cvetlični lonček, ki se je razbil. Med vstopanjem v hišo pa je soprogi zagrozil z najhujšim. Ker je imel alkohola za ta dan že dovolj, je na tla spravil nekaj steklenic vina in ga tako uničil. Policisti so omenjeno zapisali in zapis poslali sodniku za prekrške.

POLICIJSKA POSTAJA GROSUPLJE

KINO "DOBREPOLJE" VIDEM

34

KINOPROGRAM ZA MESEC NOVEMBER '98

PLETEK, 6. november, ob 19.30

ameriška komedija - uspešnica

SKRIVNOSTNO PLEME

KRATKA OZNAKA: Odlična komedija o znanstveniku (RICHARD DREYFUSS), ki od sklada za proučevanje neraziskanih pokrajin prejme 100 000 dolarjev za proučevanje plemena v Novi Gvineji, ki v resnici sploh ne obstaja. Denar je znanstvenik porabil za svoje osebne potrebe. Sklad organizira simpozij, na katerem morajo znanstveniki predavati o svojih raziskavah. Znanstvenik je postavljen pred dejstvo, da si mora v 24. urah izmisliti pleme, njegove navade in običaje. Pleme je imenoval SHELMIKEDMU, kar so začetnice imen njegovih otrok. Dan pred predavanjem izve, da mora na simpoziju prikazati filmske posnetke svoje ekspedicije. V enem dnevu mora posneti gradivo, zato na domačem vrtu postavi kolibo, uporabi domače živali, predvsem pa veliko barve, s katero je svoje otroke prebarval v pripadnike namišljenega plemena. Ali bo sklad prepričal o obstoju namišljenega plemena, pa si oglejte v tej zares duhoviti komediji?..

NEDELJA, 8. november, ob 15. in ob 19.30

ameriška kriminalka - srhljivka - uspešnica

DEŽ ZA UBIJANJE

KRATKA OZNAKA: Tom (Christian Slater) je mladenič, ki sprejme delo kurirja v oklepem vozilu. Njegov partner je stric Charlie (Ed Asner), veteran v prevažanju denarja. Ne glede na razmere je Tom odločen, da bo varno prinesel na cilj tri milijone dolarjev, ki so mu jih zaupali. Ko mu pot prekrži veliko veliko vode, oklepno vozilo obtiči v rečni poplavi. Jim (Morgan Freeman) se odloči, da se polasti tistih treh milijonov. Poklicni tat, utrujen zaradi naporenega zločinskega poklica, izrabi poplavo za svoj zadnji načrt. Rop oklepne vozila bi mu prinesel dovolj denarja za mirno uživanje upokojitve na tropskem otoku. Njegovi načrti pa gredo po zlu, ko se Tom trmasto odloči, da bo varoval denar in se noče pogoditi z Jimom ter mu predati denar.

ČETRTEK, 12. novemb. ob 19.30

ameriška romantična komedija

PLEŠEM SAMA

KRATKA VSEBINA: Po materinem samomoru gre 19-letna Američanka Lucy Harmon v Italijo, da obiše mamine prijateljice, ki bodo naslikali njen portret. Sama ima dva razloga. Prvi je obnovitev znanstva z Nicollom Donatijem, prelepim italijanskim fantom iz sosednje družine, od katerega je dobila prvi poljub na obisku štiri leta prej - spomin, po katerem je hlepela še dolgo potem, ko so prenehala prihajati njegova pisma. Drugi razlog je rešitev uganke. V svojem dnevniku jo je zastavila njena mama Sara, ki je bila zelo cenjena pesnica, manekenka in popotnica, ki so jo privlačile izkušnje, ne pa tudi odgovornost.

NEDELJA, 15. novemb., ob 15. uri in 19.30

ameriška akcijska uspešnica

ARMAGEDOON

KRATKA OZNAKA: Iz templja sem zaslišal mogočen glas, ki je ukazal sedmim angelom: Pojdite in stresite Božji srd na Zemljo... Šesti angel ji h je sklical na kraju, v hebrejskem jeziku Harmagedon imenovanem. Sedmi angel je izlil svojo stekleničko v zrak; in od prestola iz Božjega templja v nebesih se zasliši glas: "STORJENO JE"... Veliko mesto se je razklo na tri dele in padla so vsa mesta narodov. Na ljudi se je vsula strašna toča iz nebes... Na komet, ki se bliža Zemlji, pošljejo naftarje, da ga prevrtajo in napolnijo z eksplozivom ter

razstrelijo predno bo trčil na Zemljo in jo uničil. Časa za to operacijo je zelo malo...

PETEK, 20. novemb., ob 19.30

ameriški akcijski triler

NORO MESTO

KRATKA VSEBINA: Napet akcijski triler o raziskovalnemu novinarju MAKSU BRACKETTU (DUSTIN HOFFMAN), ki je znan po tem, da izbrska kako zanimivo škandalozno zgodbo, v katero potem neizprosno vrta, dokler ji do-

končno ne pride do dna. Ko ga šef pošlje z navno praktikantko Laurie (Mia Kirshner), se mu še sanja ne, da bo priča veliki zgodbi, o kateri bo nekaj dni govorila vsa Amerika. Priča je streljanju v galeriji in spektakularni ugrabitvi. Poda se za storilci, da bi dobil čim več informacij, vendar ...

NEDELJA, 22. novemb. samo ob 15. uri

Avstralska otroška KOMEDIJA

P.C. PASJI DETEKTIV

KRATKA VSEBINA: Film prikazuje nenavadno prijateljstvo med štirinajstletnim dečkom in zelo inteligentnim psom P.C.-jem, ki se pogovarjata s pomočjo računalnika.

Nič strahu, nasilje je začinjeno s humorjem, dobrota pa bo, kot po navadi, zmagala.

NEDELJA, 22. novemb. samo ob 19.30

ameriška romantična drama

ŠEST DNI IN SEDEM NOČI

KRATKA OZNAKA: Quinn Harris je pilot transportnega letala v "paradižu", na polinezijskem otoku Makateu, Robin Monroe pa je urednica modne revije v New Yorku. Prišla je na počitnice, a mora v naglici službeno odleteti na Tahiti in lokalni pilot ji ponudi pomoč. Sledi grozna nevihta in letalo mora, kolikor ga je še ostalo, zasilno pristati na neznanem otoku,

kjer ju čaka najhujša življenjska preizkušnja. Premagati morata čisto fizične težave, vročino, žejo, plezanje, brzice, pirate, pa tudi njun lasten ego, saj sta vsak zase preveč samostojna, da bi se podrejela drug drugemu. Vendar ju nagon po ohranitvi premaga in s skupnimi močmi se vendarle rešita, pa tudi bistveno spremenita. Čeprav je ona tako rekoč tik pred poroko in ima tudi on neko skrivno preteklost, se njuni življenji "nevarno" približujeta tisti točki, ko si morata priznati, da se medsebojno privlačita.

PETEK, 27. novem. ob 19.30

ameriška akcijska kriminalka

POLICAJI

KRATKA OZNAKA: V NEW YORKU se vsakih osem minut zgodi kriminalno dejanje. Na drugi strani reke, v NEW YERSEYU, pa leži tiho mesto GARISON, kjer živi mnogo policajev, ki delajo v NEW YORKU. To je kraj, kjer šerif nosi značko, a volijo ga policaji...

V to mirno mesto pridivjata mladeniča in se divje vozita po mestnih ulicah. Šerifu (SYLVESTER STALONE) le uspe ustaviti avtomobil in ko odpreta šipo, začudeno ugotovi, da vanj merita s pištolo. Instinktivno pograbí pištolo in oba ustrelí. Tu pa se začnejo problemi, ki prerastejo v katastrofo...

NEDELJA, 29. november, ob 15. uri in ob 19.30

ameriška uspešnica - akcijska srhljivka

KRIK 2. del

KRATKA OZNAKA: To je nadaljevanje lanske uspešnice KRIK. V bistvu se začne tam, kjer se prvi del konča, le da je od prejšnjih dogodkov preteklo dve leti. Glavna oseba je Sydney (NEVE CAMPBELL), ki se je po grozljivih dogodkih izpred dveh let že opomogla in neukročeni Randey (JERRY O'CONNEL), ki je prav tako preživel pokol pred dvema letoma. Oba sta študenta na isti fakulteti in oba še vedno pod pritiski grozljivih dogodkov izpred dveh let. Kmalu po premieri filma "POKOL", se v univerzitetnem mestu zgodi nov grozljiv umor...

TD DOBREPOLJE

vabi
na zaključek akcije

Urejena domačija '98

**Zabavno razvedrilna prireditev bo
v soboto, 21. 11. 1998,
ob 19. uri
v dvorani Jakličevega doma**

Igral bo ansambel
FRANCA MIHELICA.

Med koncertom bo podelitev
nagrada lastnikom najbolj urejenih domačij.
PRISRČNO VABLJENI!

VABIMO VAS TUDI NA RAZSTAVO FOTOGRAFIJ IZBRANIH DOMAČIJ,
KJER BOSTE LAHKO TUDI VI PRISPEVALI SVOJO OCENO.

Odprtje razstave bo 8.11.1998
ob 11. uri.

Razstava bo odprta v sejni sobi občine v delovnem času občinske uprave,
do vključno 15. novembra, obe nedelji pa do 12. ure.

VLJUDNO VABLJENI!

**ANTENSKI
SYSTEMI**

Merharjeva 2, Ribnica, tel./fax.: 860 - 657
Del. čas: 8.00 - 18.00, sobota 8.00 - 12.00

- Elektronska nastavitve anten
- Meritve TV signalov
- Servis
- Montaža KANAL-a A, POP TV, HTV 1, 2, 3
- Montaža SAT sistemov (navadni, vrtljivi, digitalni)

**Garancija 12
mesecev
Plačilo na obroke**

**8-letne izkušnje - razlog za
kvaliteto in zaupanje**

Ustanovitelj glasila je Občina Dobrepolje, ki jo zastopa izdajateljski svet. Urednica: Mihaela Steklasa. Uredniški odbor: Metka Žnidaršič, Slavka Mustar, Ema Sevšek, Ivan Grandovec, Tina Šuštar, Katja Gregorič. Tisk in oblikovanje: Auroraf d. o. o. Za foto Naš kraj: Tone Steklasa. Glasilo izhaja enkrat mesečno v nakladi 1100 izvodov. Glasilo spada med proizvode, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5 odstotkov.